A legjobb barátok: Demeter Bandi, Domán Zoli, Juhász Jóska és Végh Tamás természetesen egy sátorba kerülnek

Akkor sincs semmi vész, ha a kulacsból gyorsan kifogy a víz! A hűs forrás itt van a közelben – akár máris indulhatunk!

RLÓK

Félelmetesen nagyok a különbségek. Vannak iskolák, ahol mindent megtesznek, hogy a legjobb körülmények között éljenek, tanuljanak a gyerekek. És nem messze tőlük mintha nem is akarnák lerázni magukról a régóta leülepedett nyírségi homokot – mondta Balla Béla, a debreceni járás úttörőelnöke.

HÁT

A nyírábrányi általános iskola épülete korántsem azért került tető alá az 1820-as években, hogy ma gyerekek tanuljanak benne. Kastély volt ez a javából, régi nemesi családoké, előbb az Eördögh Ábrányiaké, majd a gróf Szapáryaké. A hajdani építtetők korábban az egyházzal csatáztak (bele is buktak, hosszas vita után elhagyták az Eördögh — ejtsd: Ördög — előnevet), majd a császáriakkal; az Ábrányi fivérek nemzetőrként jeleskedtek a szabadságharcban, tehát haladó emberek voltak.

De azt azért nem gondolták, hogy másfél évszázad múltán nyírségi lányok és fiúk hancúroznak a kastélyparkban, őrsi búvóhelyet, játszóteret építenek, úszómedencét, sportudvart, gyakorlókertet kapnak.

A NYÍRSÉGI EMBER ÖRÜL A LEGKISEBB FÖLDKUPACNAK ÉS DOMBNAK NEVEZI. DE NEM ADNÁ LANKÁS HAZÁJÁT A VILÁG LEGNAGYOBB HEGYVONULATÁÉRT.

— *Évente százhúszezer forintot kapunk karbantartásra* — mondja Varga Mihály igazgató. — *Szép pénz, ám aligha lenne elég, ha a gyerekek és az iskola dolgozói nem tekintenék szívügyüknek második otthonukat.*

Sokan is vannak: félezer diák, csaknem negyven pedagógus. Jó arány, egy-egy osztály létszáma a húszat sem éri el.

S nincs az a pénz, amiért az ábrányi pedagógusok vennék a kalapjukat, hogy odébb álljanak, másik munkahelyet keressenek. És aligha akad diák, aki elvágyna innen más iskolába.

Pedig nincsenek csodák. Mert sokszor hajlamosak vagyunk arra gondolni: a nagyvárosoktól távoli iskolákon csak a csoda — értsd: a sok pénz — segíthet. Ám segíthet a tanárok lelkesedése, amely a gyerekekre is könnyen átragad. az igazgató és a „vezérkar" elszántsága, utánajárása, újabb és újabb ötlete, hogy a lankán ne gaz, hanem nemes növény teremjen.

De félre a virágnyelvvel. Varga Mihály magyarán beszél:

— *Az Egy üzem, egy iskola akcióban nem restelltük felkeresni még a megyén túli intézményeket sem. S az eredmény: a kecskeméti Fémmunkás Vállalat szerszámokat adott a fiúk gyakorlati műhelyének, ennek fejében segítünk nekik, hogy innen szakmunkástanulókat toborozzanak. A budapesti Pamuttextil Műveknek is tisztességes ajánlatot tettünk: segítjük a fonó-szövő utánpótlást, ha cserébe varrógépet, textilanyagot adnak. Adtak, a lányok ezen tanulják a szabás-varrást.*

Az iskola a helyi Alkotmány Termelőszövetkezettel is kötött együttműködési megállapodást, melynek alapján a tsz-közgyűlés évente 10 ezer forintot szavaz meg az iskolának gyereknapra, olvasótábor szervezésére. A szövetkezet műhelyében barkács szakkört rendeztek be azoknak, akiknek a fabrikáláshoz van kedvük, az agronómus pedig játékos üzemlátogatásra viszi a hetedik-nyolcadikosokat. Arról nincs pontos adat, hogy később hány gyerek választja hivatásául a növénytermesztést vagy az állattenyésztést.

A NYÍRSÉGBEN, AHOL A DOMBOT IS HEGYNEK SZÁMÍTJÁK, A LEGKISEBB KÜLÖNBSÉG IS NAGYNAK LÁTSZIK, HÁT MÉG A NAGY, AZ IGAZI...

Szurkos Margit szüleinek az iskola ad munkát: anyukája a napköziben konyhai kisegítő, édesapja karbantartó.

— *Nagyon szeretjük az utazást* — mondja. — *A fémmunkások autóbusszal visznek minket kirándulni, a textilesekkel Budapesten voltunk.*

— *A sport az igazi!* — állítja Szoboszlai Géza, hatodikos öccse nevében is. — *Az igazgató bácsiék a pincéből csináltak tornatermet, úgy tudom, az anyagot a tsz ingyen szállította Nyékládházáról. De a legklasszabb az úszómedence, azt tessék megnézni!*

Az iskolában nemrég rajzpályázatot hirdettek. Az egyik gyerek azt rajzolta meg, hogy mi-mindent kaptak az elmúlt években. Tele volt a rajzlap...

...S elképzelem a rajzlapot néhány környező községben is, autóval tíz, legfeljebb harminc percnyire Nyírábránytól. Merthogy a különbségek mérésére leg-

HA HEGYET NEM DOMBOT!

jobb a tapasztalat; felkeresek néhány olyan iskolát, ahol a vezetőkből, a pedagógusokból és a gyerekekből ki nem fogy a panasz. Kevés a tanterem. Sok a bejáró. Mind igaz, mégis úgy érzem: ezek a visszatérő szólamok nagyon hasonlítanak Pató Pál úr szavaira: „Ej, ráérünk arra még!" Aki mentegeti magát, hogy ne kelljen semmit se tennie. És a ráadás: mondják, hiába próbálnak kapcsolatokat keresni, üzemekkel, gazdaságokkal szerződést kötni, mindent elkapkodnak tőlük. Nekik már nem jut senki sem...

Pedig ezek az iskolák — iskoláknak épültek. Barátságos tantermekkel, szertárakkal, tetszetős nevelői és igazgatói szobákkal. A képzeletbeli rajzlap — melyen ott kellene lennie, hogy mit kaptak ezek a gyerekek az elmúlt időben —, üres marad. Természetesen nem az oktatás színvonalát, a pedagógusok szakmai tudását kifogásolom, hanem azt a többletet, amely jobbá, szebbé teszi a mindennapi életet. S amely pusztán panasszal el nem érhető.

A TÁVOLSÁG A FALVAK KÖZÖTT NAGYON IS MÉRHETŐ. KÜLÖNBSÉGET AZONBAN NEHÉZ LENNE SZÁMOKKAL KIFEJEZNI.

Nem fogadom el mentségnek azt sem, hogy „Tunyafalván" és „Lustaközségben" az iskola gyarapítására nincs az embereknek idejük. Ha pénzszerzésre van, erre is jutna. Ezen a vidéken bőven terem a málna és a dohány, a családok szép jövedelmeket mondhatnak magukénak. Nem ritka a színes tévé, az újabb, drágább gépkocsi. Sajnos, a gyerekek gyorsan megtanulják, hogy mit jelent az „enyém" fogalma. Azt viszont alig érzem, hogy az iskolákban, az iskolákért tenni szeretnének: történjen végre valami, ami előbbre mozdít, aminek mindenki — gyerek és felnőtt egyaránt — örülne.

Sok embert megkérdezek, mi kellene ahhoz, hogy az ábrányihoz hasonló játszótere, úszómedencéje, minitangazdasága legyen egy-egy közösségnek? Vállvonogatás a válasz. Legfeljebb annyit mondanak: *rajtunk csak a csoda* segíthet.

Ha most valaki arra gondol, hogy a nyírábrányiak helyzete már eleve azért jobb, mert ők kastélyban rendezhették be az iskolát, az téved. Az ilyen régi épületek csak hátrányt jelentenek: a hatalmas tantermeket alig lehet befűteni, rendkívül nehéz a játékhoz, őrsi foglalkozásokhoz kis kuckókat kialakítani. Csak éppen az ábrányiak rájöttek: nem csodákból, hanem tettekből épülnek fel a kiemelkedés „dombjai". A segítség, a több, a jobb nem megy magától a házhoz.

LEGALÁBB AKARNI KELL. MEG KELL PRÓBÁLNI, HOGY HA NEM IS HEGY, LEGALÁBB DOMB ÉPÜLJÖN A NYÍRSÉGI HOMOKON.

Dési Péter

Fotó: Karasz Lajos

FEJRE SZABOTT JELVÉNYEK

Az emberről érdeklődési köre, tevékenysége árul el a legtöbbet. Mármost, ha ez az érdeklődési kör, vagy tevékenység hasznos és értelmes, akkor igazán nem kell véka alá rejteni. Sőt, leghelyesebb ha a jelvényét az őt megillető helyen, a fején viseli, valami divatos, jópofa fejfedő formájában. Így a jelvény nemcsak belső értékeinkről árulkodik, hanem esetleg a külsőnkhöz is hozzátesz valamit . . .

MEGTANULOK TANULNI I.

Aki keres, sem talál egyetlen használható útmutatót sem arról, hogyan lehet könnyen, gyorsan, hatékonyan tanulni. Pedig mindannyiunknak rettentő nagy szüksége lenne rá!

Ül az ember a szoba kis zugában, tankönyvei fölé görnyedve, s miközben arról ábrándozik, hogy bárcsak holnap jól felelne, fejében egyre jobban követelőzik tornacipős önmaga, imígyen szövegelve: „Na, mi lesz már hapsikám, várnak lent a srácok!" Többnyire az a pici, de rendkívül erőszakos kis emberke szokott győzni. Miért? Mert már öt-hat órát eltöltöttünk az iskolában, és most, délután behozzuk a felnőtteket is; estére mi is nyolc órát dolgoztunk! Nem csoda, hogy már lazítanánk.

Mennyivel könnyebb lenne a helyzetünk, ha ismernénk néhány tanulási módszert! Egy 22 éves fiatalember — frissen végzett pszichológus — sem talált megfelelő tanulási tanácsadót, ezért elhatározta, hogy ír egyet ő maga.

Cikksorozatunk Walter F. Kugemann: Megtanulok tanulni című könyve (Gondolat, 1976) alapján készült. Na és most vágjunk a közepébe!

CUKORKA VAGY BÜNTETÉS?

Mi ösztönzi az embert a tanulásra, a jutalom, vagy a büntetés?

Ha nekem valaki azt mondaná, hogy tanuljak meg eszkimóul, első kérdésem az lenne: minek? Ha azt a választ kapnám, hogy „csak úgy" — akkor a kisujjamat sem mozdítanám. De ha ez lenne a feltétele annak, hogy tagja legyek egy északi-sarki expedíciónak, röpke két hónap alatt fújnám a nyelvet!

Hol itt a jutalom, vagy a

Ha kell, hát eszkimóul

büntetés? Sehol. Az igazi ösztönző hatott rám: a kíváncsiság. Nem kellett sem cukorkával csalogatni, sem büntetéssel fenyegetni, mégis megtanultam eszkimóul.

Ebből az a tanulság, hogy az ember csak is akkor hajlandó tanulni, ha oka van rá, célja van vele, ha valami serkenti erre.

És mit tehetünk, ha a napi lecke nem ígér kalandos utazásokat? Erre is van megoldás: közvetett célt kell kitűznünk. Például a cél: a Toldi első énekének megtanulása. A közvetett cél: egy szem cukor. Ha már fújjuk a dalt, megehetjük a cukrot. Ebben a módszerben az a legfontosabb, hogy saját magunkat — saját magunk serkentsük! Ha anyu, apu ígérget jutalmakat, vagy a rossz osztályzattól való félelmünkben tanulunk, erősen lecsökken a hatás, mert akkor már arra törekszünk, hogy *úgy tűnjék*, mintha megtanultuk volna a verset. Így nemcsak szüleinket, hanem magunkat is becsapjuk.

AGYTORNA

A most következő magyarázatok a fölösleges munkától kímélnek meg minket, ezért érdemes végigolvasni, még ha túl „tudományosnak" is tűnnek...

A pszichológia megkülönböztet rövid és tartós idejű emlékezetet. Nekünk az utóbbira van szükségünk, hogy ne csak fél óráig emlékezzünk a leckére. Ehhez az kell, hogy egy-egy anyag megtanulása után ne kezdjünk rögtön a másikba (mégha várnak is a barátok), de lazítás címén a kalandregényt se folytassuk, hanem valami szelíd, semleges elfoglaltságot keressünk — például igyunk egy szörpöt, hallgassunk zenét (abból se a legőrjítőbbet).

Míg mi pihenünk, agyunkban elraktározódik, elrendeződik a tananyag. Másnap ragyogóan fogunk rá emlékezni, ha...

...Ha nem gyömöszölünk a megszerzett anyag *elé* az iskolai óra előtt közvetlenül egy másikat. A frissen tanultak ugyanis rátelepednek a régebbiekre, és elfedik, „előhívhatatlanná" teszik az előzőt.

Ha már tettünk-vettünk, ténferegtünk, két megtanulandó anyag között, és ennek ellenére holtfáradtak vagyunk, nyugodtan menjünk le játszani, mert hosszabb kikapcsolódást követel testünk-lelkünk. De utána — később, akár a tévé helyett is — fejezzük be a tanulnivalót! Ha már este sem tudjuk befejezni a munkát, keljünk fel korábban. Ám akkor már nem lesz ideje leülepednie, „tartósulnia" a leckének, és ez bizonytalan tudáshoz vezet.

(Folytatjuk)

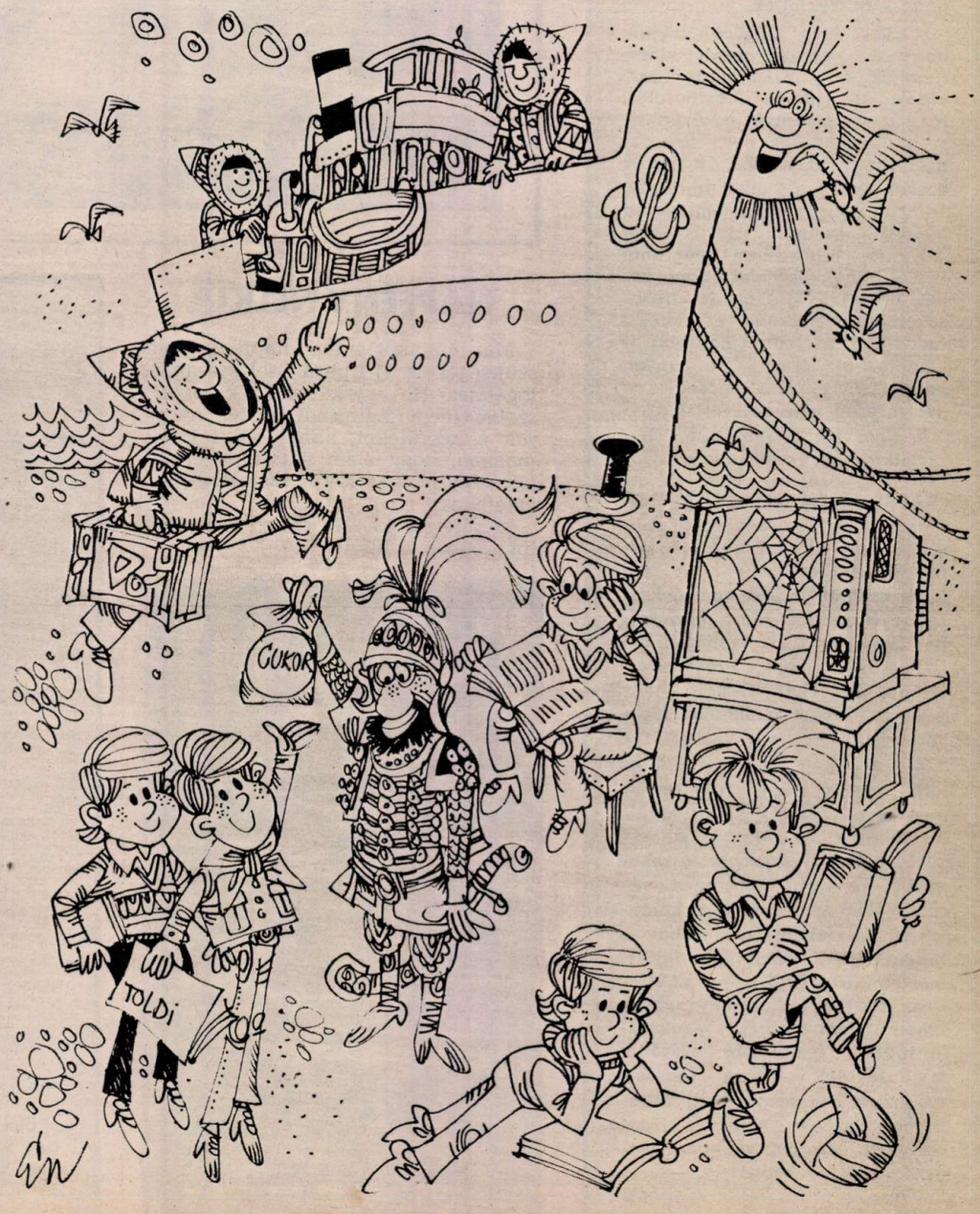

ZSIBON

?!

Bocs, hogy közbeszólok, de a fiam megfarigcsált arca elegendő ok egy kis nyilvános, közös elmélkedésre. Harmadik osztályos létére a minap jócskán kicifrázott képpel tért haza. – ezekután kissé vegyes érzelmekkel írom le a szót – az iskolájából. Mint elmesélte, egyik harmadikos társa hasogatta meg a fizimiskáját. Hogy miért? Erről fogalma sem volt, hiszen még csak össze sem szólalkoztak, nem is beszélgettek.

Igazán híve vagyok annak, hogy a gyerekek minél előbb tanulják meg a különböző eszközök, szerszámok használatát. Még a veszélyesekét is. Azért viszont egyáltalán nem lelkesedem, hogy fegyvernek tekintsék ezeket, s egymás ellen fordítsák. Semmi kifogásom az ellen, ha minden általános iskolás már az alsó tagozatban megtanul késsel, tőrrel, baltával bánni, ennek a kirándulásokon, táborozásokon nagy hasznát veszi. Ez a tudás később, felnőtt korában is kamatozhat majd. De ugyan miféle felnőtt korral kecsegtet a nyolcévesen elkezdett bicskázás?

A fiam sebei hamarosan behegednek, de tartok tőle, a nyomai megmaradnak. Nem az arcán, hanem mélyebben, az ösztöneiben, az érzéseiben, a gondolataiban. Ő már egészen kisfiúként megtanulta, hogy mit lehet csinálni és mit nem a késsel, a bicskával. Most már, sajnos, egy kortársa jóvoltából azt is megtanulta, hogy ezekkel fájdalmat is lehet okozni, hogy ezek a tárgyak félelmetes fegyverek is.

És fájdalom, félni is megtanult ezektől. Sőt, alighanem, egy ideig társaitól is tart majd, ha ollót, kést fognak a kezükbe. Ez a sajgóbb, érzékenyebb, nehezebben gyógyuló sérülés. Nem a bőrön esett karcolásért kell felelősségre vonni a harcias osztálytársat, s figyelmeztetni a szüleit, tanárait, hanem azért a láthatatlan sebért, amely gyanakvásból, bizalmatlanságból, félelemből szövődik mindazokban, akikre fegyvert szegeztek valamikor. Még akkor is, ha egyébként e fegyver, rendeltetése szerint, mondjuk kenyér szelésére szolgál.

(bőcs)

NAPFÉNY NÉLKÜL

Már a közvetlen napfény sem szükséges az új típusú Szolár számológéphez. Ha egy-két órán keresztül szobai megvilágításnál nyitva hagyjuk a készüléket, annyi fényt gyűjt magába, hogy elem nélkül is el lehet végezni a szokásos számtani műveleteket.

Méretei: 6 cm×10 cm×7 mm. Egy ingzsebben is elfér.

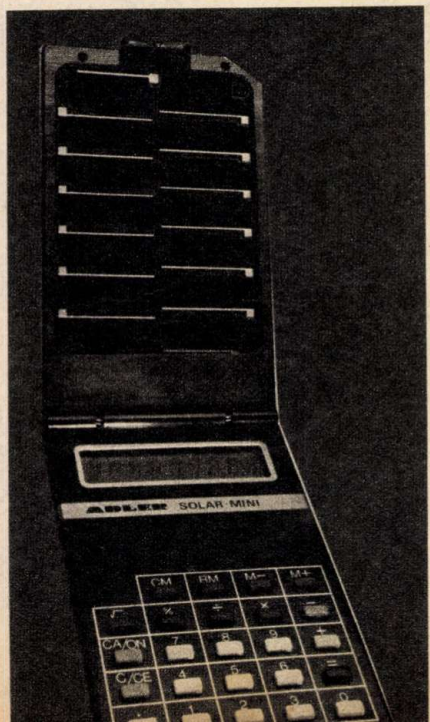

KETTEN...

Elől ül a vezető, de azért a hátsó ülésnek is megvan a varázsa. A kilátás talán nem olyan lenyűgöző, viszont olykor-olykor lazsálhat egy kicsit az ember...

SZÜRETI ÜNNEP ECSÉDEN

A nagy szüreti munkák nyitányát szép ünnepségekkel köszöntik, hagyományosan a Mátra alján. Ecséden a szövetkezeti szüreti napon tíz meghívott népi táncegyüttes apraja és nagyja látványos felvonulásának lehettek tanúi az ide látogatók. A részt vevő együttesek délután a község szabadtéri színpadán szórakoztatták a vendégeket, majd este szüreti bállal ért véget az ünnepség.

A PATTOGÓS PARKBAN

A fővárosi Pattogós utcai parkban új kezdeményezésnek, jó hangulatnak lehettünk tanúi. Népművelők, a lakótelepen élőknek, köztük a gyerekeknek egész napos, érdekes programot kínáltak. Íme, ízelítőül néhány érdekesebb esemény, szórakozási lehetőség: a nap térzenével kezdődött, majd népművészeti kirakodóvásárral folytatódott, közben a Játszóház is megnyitotta kapuit. Később sport- és modellező bemutatókra került sor, volt bohócműsor és csere-bere vásár, de legfőképpen vidámság.

Itt még a király is bajban lenne. Se gyalog, se kocsival . . .

– Elértük, hogy szívesen jönnek az iskolába . . .

SPORTNAP

A gyerekek is részt vettek Körmenden a Bartók Béla Lakótelepen megrendezett sportnapon, amelyet a KISZ körmendi lakóterületi bizottsága szervezett.

Sor került lakótömbök közti labdarúgóbajnokságra, görkorcsolya- és kerékpáros ügyességi versenyre, célbadobásra, zsákbanfutásra, talicskázásra, léggömbvadászatra és még nagyon sok más, testedzésre, mozgásra késztető játékos sportfeladatra.

Barkácsláda rovatunk segítséget ad gördeszka és védőfelszerelés készítéséhez. Megbízható gördeszkát barkácsolni csak felnőttek segítségével kezdj! A fej-, könyök- és térdvédő elkészítése egyszerűbb, magad is megbirkózhatsz vele.

Jobbra-balra, előre-hátra billeg, gurul a deszka, mégis fent kell maradnod rajta!

A SZÁGU

Úgy húsz évvel ezelőtt Kaliforniában jelent meg először ez a félig görkorcsolya, félig hullámlovas sporteszköz, melyet feltalálói skatebordnak (szkétbórd = korcsolyadeszka) neveztek el. Az utóbbi években aztán idehaza is egyre gyakrabban találkozhatunk vele — ha az üzletekben még nem is, de a parkokban, tereken annál inkább — és az egyik legkedveltebb játékos sporteszközzé vált.

Baj csak egy van. A gördeszka — idehaza ez a név terjedt el — nem veszélytelen játék. Önmagában ugyan semmivel sem veszélyesebb, mint az igazi korcsolya, a sí vagy a görkorcsolya, de sokan nem a megfelelő helyen, nem a megfelelő körülmények között űzik, s abból igen nagy baj lehet. Országúton, járdán szigorúan tilos görizni, mert egy hirtelen felbukkanó autó, vagy a kapualjból kilépő gyalogos könnyen tragikus véget vethet az önfeledt száguldozásnak. Fogadjátok meg az alábbi tanácsot: gördeszkázni csak az arra minden szempontból alkalmas, abszolút forgalmatlan, (ahol gyalogos forgalom nincs), területen pl. parkokban, aszfaltozott, bekerített sportpályán, játszótéren — szabad. Kezdőknek semmiképpen nem ajánlunk lejtős terepet, mert a megállás az egyik legnehezebb figura. Gyakorolni inkább vízszintes részeken, lábbal hajtva érdemes. Csak ha már biztonságosan tudtok kanyarodni, és főként fékezni, megállni, akkor lehet esetleg enyhén lejtős pályát is kipróbálni.

Nagyon fontos a megfelelő öltözék. Biztosan sokan látták már, hogy a jégkorongozók milyen vaskos ruhákat öltenek a mérkőzésre, védve magukat a jég és a palánk ütéseitől. Hát a gördeszkával legalább olyan nagyot lehet esni, mint a hokikorcsolyával, és az aszfalt talán még nagyobbat üt, mint a jég (a térd és a könyök horzsolásait nem is említve).

Először is a fejünket kell védeni — azt mondják az a legfontosabb, de biztosan a legsérülékenyebb — s ehhez a motoros bukósisak a legalkamasabb. No persze nem „jetre" gondolunk, megfelel az egyszerű, de azért lehetőleg fülvédős bukósisak is — fontos, hogy jól be legyen szíjazva. Ugyancsak jó a jégkorongozók védősisakja. A már említett horzsolások ellen térd- és könyökvédővel védekezhetünk, melyet nem nehéz otthon elkészíteni. Egy tenyérnyi nagyságú, vastag bőrdarab egyik oldalára varrjatok azonos méretű erős szövetet, körben a szegélyénél. A bőr és a szövet közötti részt töltsétek ki vattával — ez jól tompítja az ütést —, majd az így kapott „párnát" szereljétek fel egy vagy két megfelelő méretű gumipánttal. Ne feledkezzetek meg egy erős védőkesztyűről sem, hiszen különösen az első próbálkozásoknál gyakran kell a földre tenyerelni.

A sporteszköz elkészítése sem ördöngösség, ha nem is lesz mindjárt olyan, mint amin a „Charlie angyalai" menekültek a banditák elől. Akiknél odahaza kisebb barkácsműhely is van, és esetleg a papa is besegít a munkába, azoknak azt javasoljuk, hogy vegyék meg az Ezermester 1980/8-as számát. Ebben megtalálhatják egy „majdnem profi"

AZ EZERMESTER 1980. AUGUSZTUSI SZÁMÁBAN SOK HASZNOS TANÁCSOT, ÚTMUTATÁST TALÁLTOK A GÖRDESZKA ELKÉSZÍTÉSÉHEZ, HASZNÁLATÁHOZ. E RAJZSOROZAT OTT IS MEGJELENT. AZ ÁBRÁN LÁTHATÓ MOZDULATOKAT SZORGALMASAN GYAKOROLJÁTOK

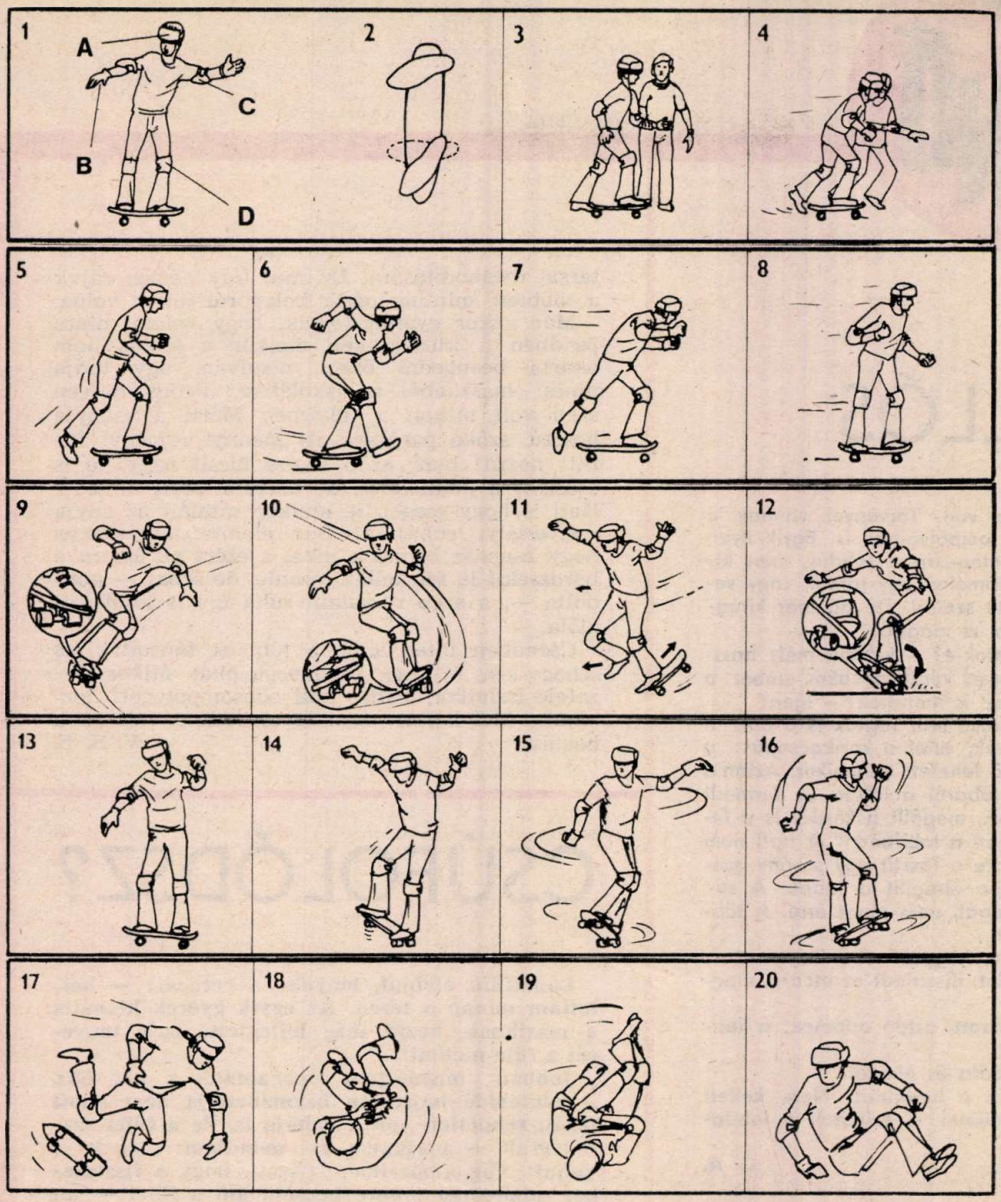

1. Legfontosabb a megfelelő öltözék. Bukósisak. (A), vastag kesztyű (B), könyökvédő (C) és térdvédő (D) nélkül fel se lépjünk a gördeszkára. 2. A deszkán előre kerülő lábunkat ne fordítsuk keresztbe, legjobb, ha kissé ferdén tartjuk. 3. Ilyen mereven tartott háttal könnyen hanyatt-esünk. 4. Így már jobb. De azért nem árt, ha a jóbarát is segít az első mozdulatoknál. 5. Sima terepen apró lökésekkel kezdjük a gyorsítást! 6. Az egyensúlyozásban (a futáshoz hasonlóan) kezünkkel is segíthetünk. 7. Nagyobb sebességnél törzsünket kissé döntsük meg, lábunkat hajlítsuk be (mint a sízők)! 8. Egyszerű kigurulásnál se feledkezzünk meg erről! 9–10. Az egyik legnehezebb művelet a kanyarodás. Testsúlyunkkal a deszkának azt a felét terheljük, amelyik a kanyarban belülre kerül. Fontos a jó testtartás! 11. Egyensúlyvesztésnél lépjünk le a deszkáról, és fussunk tovább az előző tempóval! 12. Ezt a fékezési módot már a „félprofiknak" ajánljuk. Miközben testsúlyunkat a deszka hátsó végére helyezzük, térdünket hajlítsuk be, testünket döntsük előre! 13. A piruett fordulás viszont már igazán csak a menőknek való. Karunkkal vegyünk lendületet... 14. ... majd a deszkát megfelelő pillanatban két kerékre állítva... 15. ... helyben fordítsuk el! 16. Pontosan el kell találnunk az elülső kerekek földrehelyezésének pillanatát is, különben könnyen hanyatteshetünk. 17–18–19–20. Az utolsó képsor az elkerülhetetlen esést mutatja. Ilyenkor vegyünk példát a cselgáncsozóktól! Igyekezzünk rugalmasan, mindig gurulva földetérni, így nem ütjük meg magunkat!

gördeszka részletes rajzát. Persze azért azoknak sem kell kétségbe esni, akiknek komolyabb barkácsmunkára nincs lehetőségük otthon, egy egyszerűbb lehetőséget nekik is elárulunk. A sportboltokban és játékboltokban kapható görkorcsolyák futója a gördeszkához is megfelel, csupán le kell szerelni és fel kell csavarozni a megfelelő méretű és formájú deszkalapra. (Ha ketten vesztek egy görkorcsolya párt, akkor abból két gördeszkát is lehet készíteni, érdemes tehát összefogni!) A 18 cm széles és kb. 60 cm hosszú hajóformájú deszkalap anyaga 15 mm vastag keményfa legyen. A futóművet süllyesztett fejű átmenő facsavarokkal erősítsétek fel a deszkalapra. Érdemes megőrizni az eredeti csavarokat is, hátha egyszer gondoltok egy nagyot és újra összeszerelitek a görkorcsolyát.

Ha tanítani nem is, de kicsit segíteni esetleg tudunk a mellékelt képsor bemutatásával.

Az „edzések" közben sem feledkezzetek meg a gördeszka futóművének rendszeres ellenőrzéséről. Gyakran vizsgáljátok meg a rögzítőcsavarokat, nem lazultak-e meg. Havonta egyszer a kerekeket szereljétek le, a csapágyakat mossátok ki és zsírozzátok be újra. Arra is figyeljetek, hogy a deszka felső lapja ne fényesedjen ki nagyon, mert akkor csúszóssá válik.

LDŐ DESZKA

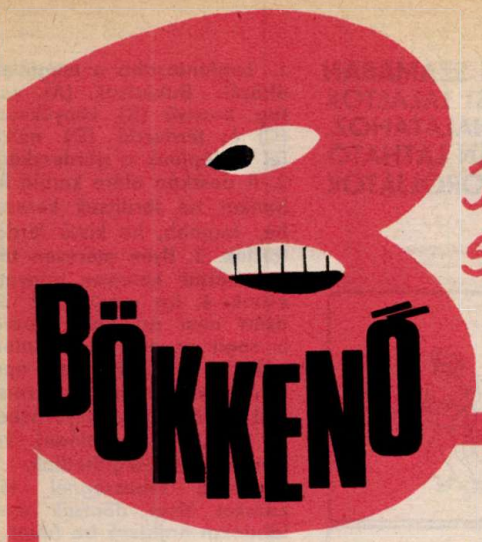

JÁRUNK-KELÜNK SOKAT LÁTUNK, S VAN AMI NEM TETSZIK...

A BEÁLLÓS

A grundnak törvénye van. Törvényei vannak a játszóterek körülkerített focipályáinak is. Egyik ilyen törvény, hogy ne rúgd magasra a labdát, mert kiszáll az úttestre és ott rámehet egy jármű, vagy veszélybe kerül az, aki érte szalad. De ha már kirúgtad – hát menj is utána, te magad!

– No, srácok! Beállhatok-e? – kiáltott mély basszushangon egy negyven év körüli pocakos ember a drót mögött, mire hárman is mondták: – Igen!

Néhány másodperc múlva már rúgták is a bőrt a csapatok. Ment is a játék, mint a karikacsapás: a férfi jól focizott, – menő lehetett valamikor. Aztán a kerítésen túlra szállt a lábáról a labda. A dermedt csendben megállt a játék, megállt a kérdés is a levegőben: „Most ki menjen a labdáért?" A férfi nem mozdult. Végül visszahozta a lasztit egy sovány gyerek. Aztán újra meg újra elrepült a labda. A sovány megmakacsolta magát, nem ment érte. A többiek csak néztek, vártak.

A pocakos bácsi tudta, hogy ő a bűnös, most is éppen ő rúgta ki a labdát. Kiszaladt az utcára, megkereste és behozta.

Egy kis ideig még játszott, aztán odament a kerítéshez az aktatáskájáért.

– Kösz srácok! – mondta és elment.

A ketrecben elromlott a hangulat. Nem kellett volna talán mégis átvállalni a felnőttől a labdaszedőgyerek szerepét?

G. A.

BALSIKER

Márti és Kati megsemmisülten ültek az osztály egyik sarkában, pedig úgy készültek erre a klubdélutánra, mint egy elsöprő hadjáratra. Itt az ideje — gondolták —, hogy megdöntsék Pacsirta Éva és Hegyi Juli uralmát a fiúk fölött!

Hetek óta illegtek-billegtek a tükör előtt, kiforgatták a szekrényeket, kutyulták a szemfestéket, no és próbálgatták a csábos pillantásokat, hogy alkalomadtán bevethessék Kakas Gyuri és társai meghódítására. És íme! Úgy néztek rájuk a többiek, mintha másik bolygóról jöttek volna.

Már akkor gyanút fogtak, hogy valami nincs rendben a külsejükkel, amikor a kapus nem akarta beengedni őket, mondván, úgy tudja nincs maszkabál az iskolában. Pedig milyen szép volt otthon a tükörben Márti, édesanyja hosszú, szőke parókájával! Mennyi reményt fűzött hozzá! Igaz, az ő fejére kicsit nagy, le is csúszott a homlokára, de azért kilátott alóla... Kati is hogy megörült, amikor rátalált az anyja nagyestélyi ruhájára! Bár eleinte idegesítette, hogy csupasz benne a háta, s ezért az utcára a bőrdzsekit is fel kellett vennie, de sebaj — gondolta —, a szép rózsaszín ruha így is kilátszott alóla.

Csendben ültek amíg a többiek táncoltak, és sehogy sem értették balsikerük okát. Mikor hazafelé indultak, Vállas Lali odasompolygott hozzájuk: Melyikőtök agyalágyult ötlete volt ez a hacuka?

V. S. E.

CSÚFOLÓDSZ?

Lapátfülű elefánt, lenyelte a ceruzát! — hallottam minap a téren. Az egyik gyerek kiabálta a másiknak, hozzá még billegtette is a tenyerét a füle mellett.

Jobban megnéztem magamnak a két fiút. A csúfolódó haja, tán harmadnapja nem látott fésűt, rendetlen volt a ruhája is, de a fülei szabályosak — majdnem azt mondtam: szépek — voltak. Míg a másikon látszott, hogy a tisztaságot mindennél többre becsüli, ám a fülei — mi tagadás — kissé nagyobbra nőttek az átlagosnál.

Ezzel együtt, az ő pártjára álltam. Mert semmi sem tud jobban bosszantani, mint az igazságtalanság. Mit tehet arról valaki, ha nagy a füle, ha kancsal, vagy éppen vörös a haja? Külsőleg olyanok vagyunk, amilyennek születtünk. S egyáltalán nem biztos, hogy a tökéletes külsejű gyereknek belső tulajdonságai is tökéletesek. Külsőtől függetlenül, lehet valaki (a nagyfülű, a kancsal, a vöröshajú és így tovább) jószívű, bátor, okos — s hosszan folytathatnám a sort.

Ezért gondoltam az elefánttal csúfolódó gyerekről azt, amit az elefántról szoktak mondani: nehezen tanul, de könnyen felejt. Vagyis olyan buta, hogy még figyelmet sem érdemelne — ha nem bántana meg másokat. Bár lehet, hogy ez sértés az elefántra. Aki van annyira okos, hogy nem csúfolja a társait.

D. P.

TI KÉRDEZTEK — MI VÁLASZOLUNK

Mikor kezdett el rajzolni az ősember a barlangja falára?

Pontosan nem tudjuk megmondani, mert csak a felkutatott rajzok koráról tudunk következtetni. Például a kirgiz tudományos akadémia expedíciója nemrégen a Tiensan-hegységben, az Isszik-Kul tó közelében megtalálta az eddig ismert legrégibb sziklarajzot. A kutatások kimutatták, hogy ezek a rajzok hozzávetőlegesen százezer évvel ezelőtt keletkeztek. A sziklák felső rétegeiből előállított festékkel készítették a vadászatot ábrázoló rajzot.

Építenek-e a világon óriási mesterséges szigetet? Ha valóban építenek, milyen célra használják fel?

A norvégiai Andalnes fjordban francia tervek alapján már el is kezdték egy óriási úszó sziget megépítését. A 62 méter átmérőjű sziget elkészítéséhez 58 000 köbméter betont és 9000 tonna acélt használnak fel. Amint elkészül, a nyílt tengerre vontatják, olyan helyre, ahol a mélység legalább 90 méteres. A sziget az északi-tengeri földgázvezetékek egyik állomása lesz.

Tessék nekem megmondani, hogy milyen gyorsan nő a hajunk?

Nem egyforma gyorsasággal nő az emberi haj. Nyáron gyorsabban, a hideg téli hónapokban pedig lassabban. A hozzáértő szakemberek azt is megfigyelték — mégpedig nagyon pontosan —, hogy például februárban, naponta 0,395 millimétert, augusztusban pedig 0,545 millimétert nő. Ez azt jelenti, hogy a kopaszra nyírt ember haja a nyári hónapban 1,7 centiméterre, télen viszont csak 0,9 centiméterre növekszik.

Mivel lány vagyok, érdekelne, hogy nők kaptak-e már Nobel-díjat. Hányan?

Hogyne! Az UNESCO „Impact" című kiadványa nemrégen közölt részletes kimutatást a Nobel-díjasokról. Az első kiosztástól — 1901 óta — 14 tudós. kutató nő részesült ebben a nagy kitüntetésben. Egyikük, a lengyel származású Marie Curie kétszer is megkapta a Nobel-díjat.

Hol található Európa legöregebb fája?

A lengyelországi Zaganban van egy tölgy, amelyet az élővilág szakemberei kontinensünk legöregebb fájának tartanak. A népmonda szerint már több mint 1200 éves. A tudományos becslések azonban ebből 400 évet lefaragtak. De hát a 800 év is tekintélyes idő. Az öreg tölgy törzsének a kerülete a föld közelében 13 méter. Magassága csupán 10 méterrel nagyobb.

Elképzelhető, hogy a tudósok valaha is előállítják a tudás tablettát?

Hogy előállítják-e? Már elő is állították. Két amerikai kutatónak ugyanis a chicagói laboratóriumban sikerült olyan készítményt létrehoznia, amely meggyorsítja a tanulást. (Tanulni azért — kell!) Ez a tabletta serkenti az agy megfelelő sejtjeit, segíti, növeli az emlékezést. Elsőként patkányokon próbálták ki. Azok a patkányok, amelyek ilyen tablettát kaptak, ötszörte gyorsabban tanulták meg: hogyan juthatnak ki egy bonyolult labirintusból, mint a többiek. Már a negyedik kísérletre megtalálták a kivezető utat, míg mások csak a huszadikra.

No, persze, azért messze van még az az idő, amikor ilyen tablettát vásárolni lehet. Addig is legjobb serkentő — a szorgalom.

Az őskori óriáshüllők hagytak-e más „emléket" önmagukról a csontmaradványaikon kívül?

Üzbég geológusok Karsi város közelében dinosaurusok megkövesedett lábnyomait találták meg. Ezen a vidéken 150 millió évvel ezelőtt éltek a nagy testű élőlények. Talpuk fél méter hosszú és 45 centi széles volt. Lépteik nagysága a két métert is elérte.

Arra lennék kíváncsi, hogy földünk más tájain, más országokban is olyan sokan szenvednek-e a fogfájástól, mint itt, nálunk?

De még mennyire! Skóciában szenvednek a legtöbben. Az ottani egészségvédelmi hivatal adatai szerint a 16 éven felülieknek mintegy 40%-a részlegesen vagy teljesen elveszti a fogait és műfogsort kénytelen használni. Hogy mi ennek a magyarázata? Egyszerű. A statisztikai hivatal kimutatta, hogy minden skót évente 55 kilogramm cukrot fogyaszt átlagosan.

Ezen a téren úgy látszik, hogy nem is olyan fukarok a skótok. Példájukból viszont valamennyien okulhatunk.

Ma már nem nagyon lehet ólomkatonát vásárolni, én is csak a nagyapám lomtárában találtam néhányat. Éppen azért kíváncsi vagyok rá, hogy van-e a világon valahol ólomkatona-gyűjtemény?

A prágai hadtörténeti múzeum őrzi a világ egyik legnagyobb ólomkatona-gyűjteményét. A különböző országok és történelmi korszakok katonai egyenruhájába öltöztetett ólomfigurák sokezres tömege látható ott. A látogató megtalálhatja itt a német parasztháború felkelőit, a harmincéves háború harcosait, Napóleon katonáit, sőt az első és a második világháború résztvevőit is. E múzeum leglelkesebb látogatói természetesen a gyerekek.

Meddig bírja ki az ember alvás nélkül?

Pontos adat nincs, mert hiszen ez függ a szervezet erőtartalékaitól és egyéb tényezőktől. De mint annyi másban, ebben is feljegyezték az eddigi rekordot, amelyet egy Anda Upali nevű 24 éves colombói (Sri Lanka) ember tart. Ő ugyanis 14 napig és 17 óráig bírta egyfolytában alvás nélkül. A korábbi rekordot egy angol férfi tartotta, amely azonban 4 órával kevesebb volt.

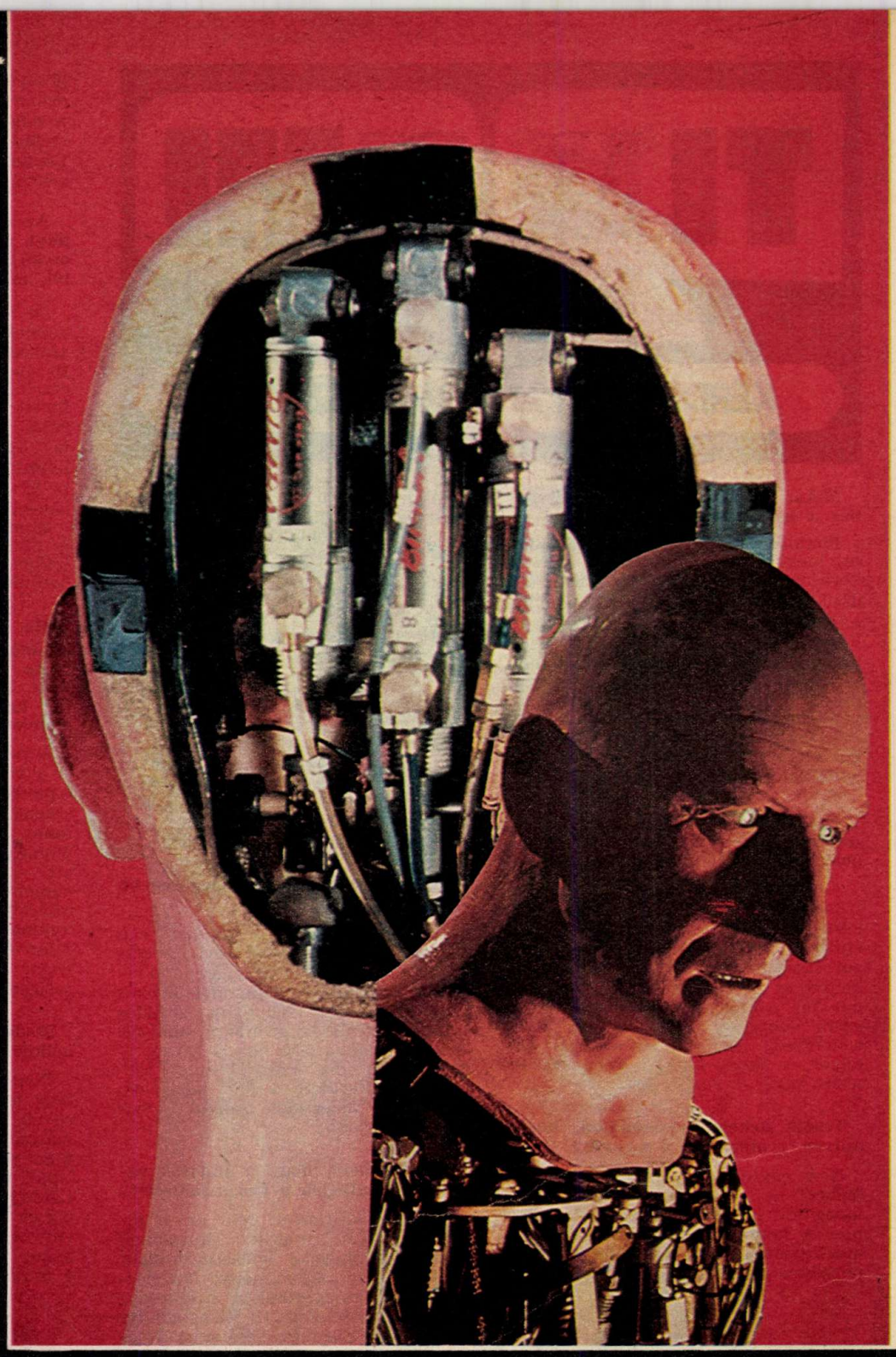

GRIMASZT VÁG A ROBOT

Ha szaval, ha beszél, arcának gumiizmaival kíséri mondanivalóját. Tizenkét-tizenhárom szakaszos verset mond, s a drámai részeknél szinte sír.

Mindezt a technika segítségével érték el tervezői, hiszen a computer beszéd közben a fej rugalmas arcát, száját úgy irányítja, ahogy azt a szöveg megkívánja. A gumiizmok engedelmeskednek. A szerkezetben nincs magnetofon, hanem ahogy a szintetizátor képes hangszereket utánozni, ugyanúgy ez a robot — amelyet „Mark Twain"-nak neveznek —, az élő beszédhez teljesen hasonló hangokat ad.

Mindez nem a mesék fantáziája, hanem a kaliforniai Santa Annában elkészült gépemberről szóló tudósítás.

Mint minden találmánynak, természetesen ennek is számtalan előzménye volt. Ezek közé tartozik az autóba beépített elektronika, amely segítséget nyújt a biztonságos vezetéshez. Egy gépkocsivezető naplójából idézünk: Most 20 óra van, és az autópályán megfelelő sebes-

séggel haladok. Beethoven ötödik szimfóniáját hallgatom. Hirtelen a rádió hangszóróján keresztül egy kellemes női hang így figyelmeztet: Mintegy három kilométeres szakaszon síkos út következik. Vezessen óvatosan! És ne feledje el, hogy a legközelebbi kútnál benzint kell töltetni a kocsijába!

Mindez egyes országokban egy kis méretű számítógép hosszabb ideje szolgáltatja a gépkocsivezetőknek. Az információt egy központi helyről sugározzák, és a felfogott jelből a készülék mesterséges hangokat állít elő.

Az első robotok vagy magnószalagról beszéltek, vagy csak egy-két szót tudtak (I am a Robot — Robot vagyok). A Texas fordítógép négy nyelven „beszél". A számkódolt jelek a központi számítógépnek már beszédhangokat jeleznek, amely aztán hangszórón felerősödve hangzik el. Ezt a rendszert Ottó Versand dolgozta ki először csak telefonüzenet közvetítésére, majd tolmácsolására.

Egy tíz hangból álló szó kiejtéséhez százezer apró jelből készült parányi agyközpont szükséges. Három-négyszáz ilyen agyközpont segítségével a gép már beszélni, énekelni is tud.

De mindennek a fordítottja is érvényes. A gép észlelőképessége olyan, hogy ha valakivel már beszélt egyszer, akkor egy rövidebb mondat után ráismer az illető hangjára.

Megtanították sakkozni, gyerekekkel játszani, kutyát sétáltatni, ételt felszolgálni, vendégeket fogadni, ébreszteni és így tovább.

„Mark Twain" felülmúlja a többi hasonló gépet, hiszen ő már az „érzelmeit" is jelzi. Hangjának magasságát, mélységét ugyanúgy lehet szabályozni, akár egy sztereó rádióét.

A gyermekkori mesékben szereplő gépemberek a technika fejlődésével, az alkatrészek miniatürizálódásával immár valósággá váltak.

F. G. J.
(a Hobby nyomán)

A JÖVŐ KÉPE:
AZ UTCÁN JÁRÓ-KELŐ ROBOT NEM KELT FELTŰNÉST

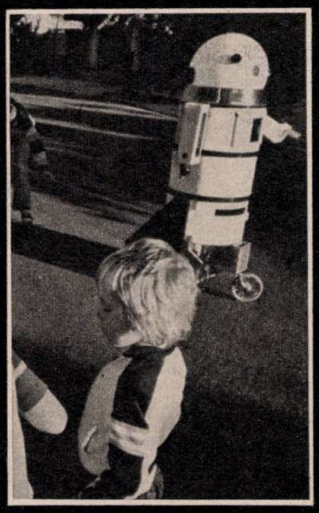

MODERN MŰSZERFAL A MÁBÓL.
AZ AUTOMATA BERENDEZÉSEK SZINTE TÖKÉLETES BIZTONSÁGOT NYÚJTANAK

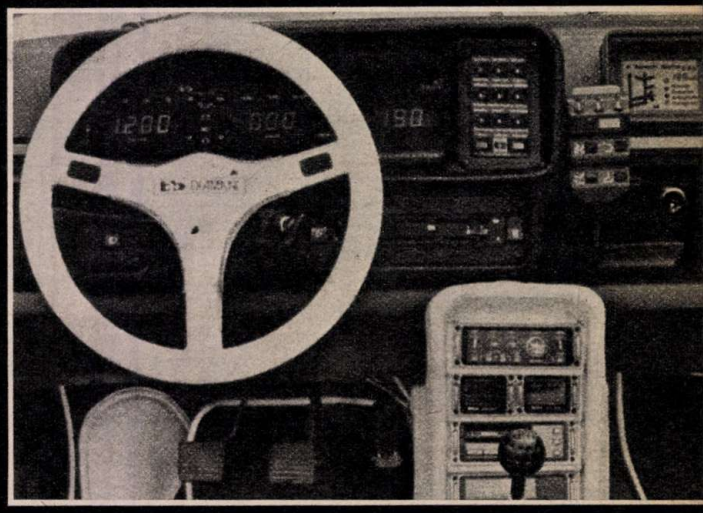

TÁVIRÁNYÍTÁSÚ ROBOTSZERKEZET SEGÍTSÉGÉVEL EMELIK KI A JÓDTARTALMÚ SUGÁRZÓ ANYAGOT. ÍGY TELJESEN VESZÉLYTELEN A RAKODÁS

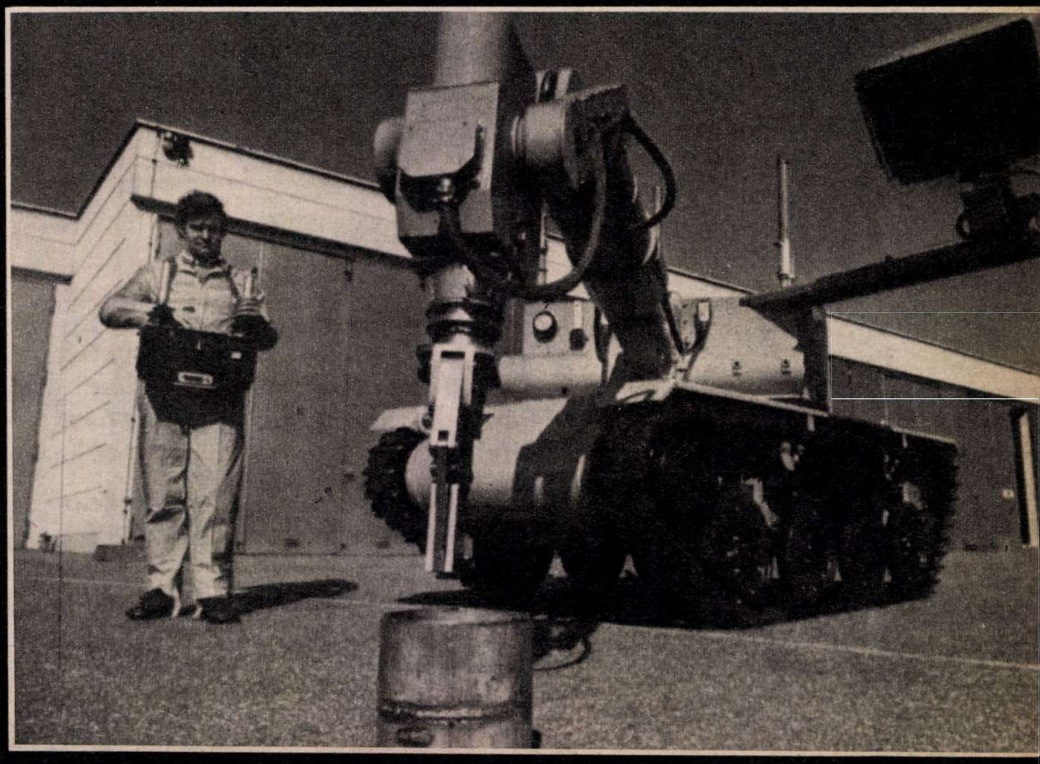

BÖMBÖLŐ TEREPTÁNCOSOK

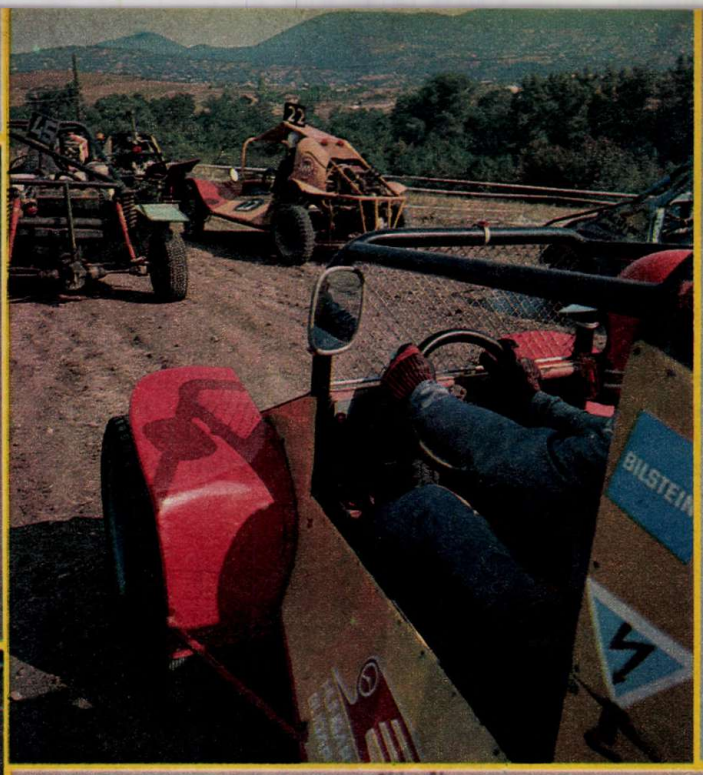

Adott jelre megbokrosodnak az autók. Már amennyiben autóknak nevezhetjük ezeket a négy kerékre szerelt, biztonsági rácsok közé zárt lóerőket.

Szóval megbokrosodnak a járművek, és bömbölő táncba kezdenek a komisz terepen. Buckák, gödrök, homok és sár... zötyögnek, huppan, repül, billen a kocsi. Mert óvatosan lehet ugyan haladni, de lassan semmiképpen. Mert verseny ez itt a javából.

Autocross. Különös, látványos sportág. Egészen laza fordításban valami olyasmit jelent, hogy „gépkocsival árkon-bokron keresztül!" Képeink a Magyar Autó-Motor Szövetség szeptemberi versenyén készültek, a Szentendre és Izbég közötti „pályán". És adnak némi ízelítőt abból, hogy a megbokrosodott lóerők megszelídítése, kordában tartása bizony igazi sportemberekhez méltó feladat!

—R —R

Fotó: Szalay Béla

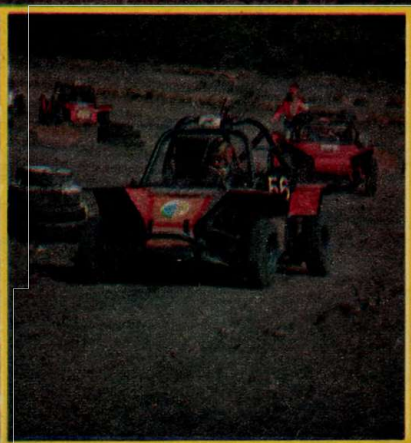

KOCKÁZAT

Hátsó-Filatélia elképesztően kis állam. Nem sokkal nagyobb, mint az az udvar, ahol éppen a Forma I-esek esedékes világbajnoki futamát rendezik. Szó ami szó, a Nürnburgringen valamivel nagyobb tömeg verődik össze, de azért ennek is megvan a maga varázsa. Kis pálya, kis autók, kis sebesség, kis baleset. A kockázat mindössze annyi, amennyi a zászlón látszik...

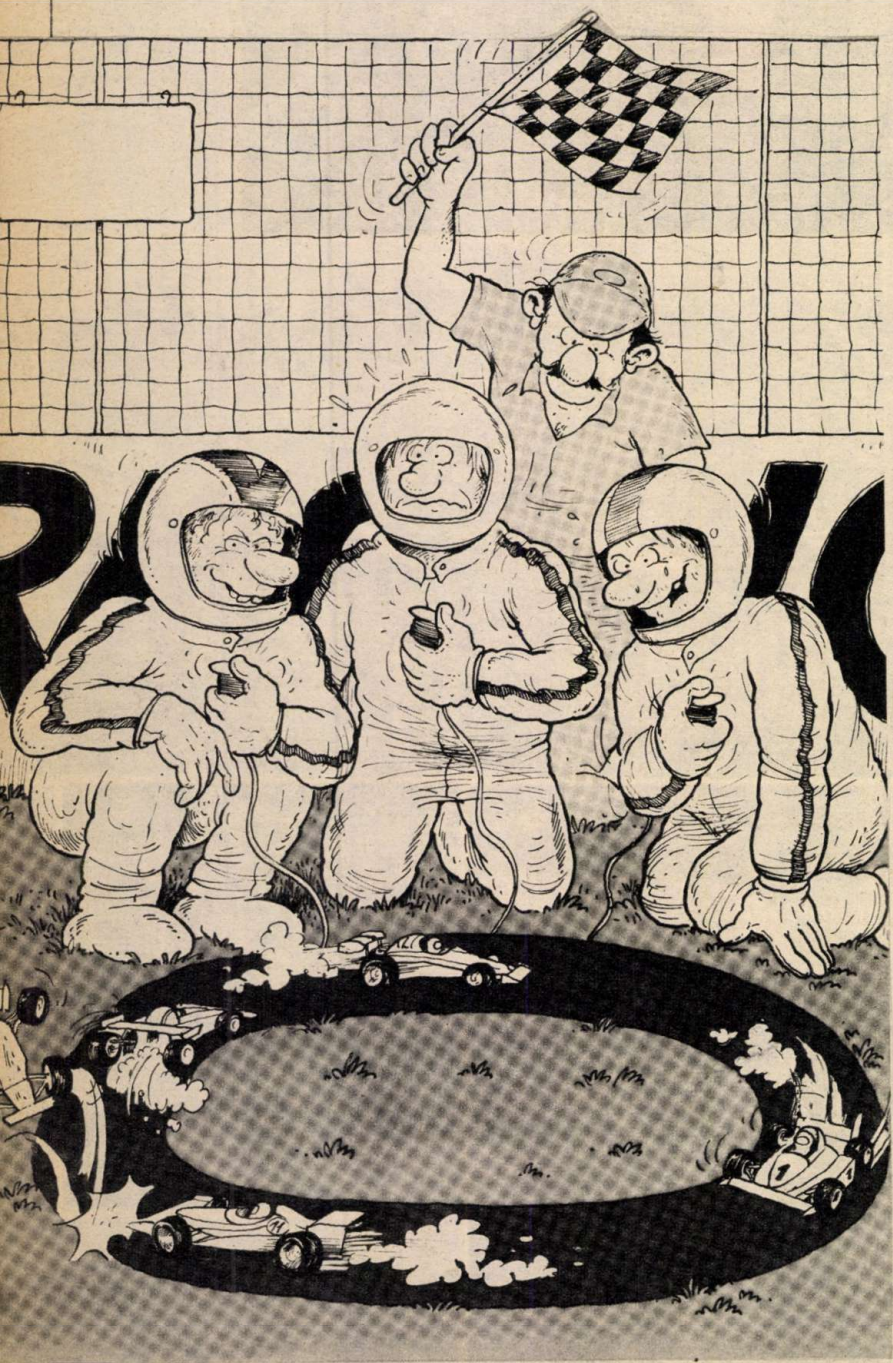

KEDVES ISMERŐS

NÉHÁNY EMLÉK...

– Mire emlékszik – amúgy hirtelenében a tizenegy és tizennégy éves kora közötti időből?

– Szabad, vidám, kötetlen életet éltem. Szüleimmel Veszprémben laktunk; iskoláimat itt és Sárospatakon végeztem el. Nyaranta szüleim jóvoltából beutaztam egész Európát, méghozzá egyedül. Persze előre lekötött szállásokra, táborokba érkeztem. Ezeken a nyarakon megtanultam önállóan élni, no és három nyelvet: az angolt, a németet és az oroszt. Amikor már lehetett, dolgoztam is a szünidőben. Voltam mosogató, pincér, ápolónő, falukutató-segéd. Nem titkolom, hogy folyton és őrülten szerelmes voltam; fantasztikus fiúkban kellett csalódnom, mert bizony legtöbbször reménytelenül epekedtem. A tv Ide süss című műsorában újra „iskolás" vagyok: a tüneményes társaság tagjaként örömmel komédiázok, különösen azért, mert az adás a gyerekeknek szól.

Fotó: Wagner Margit

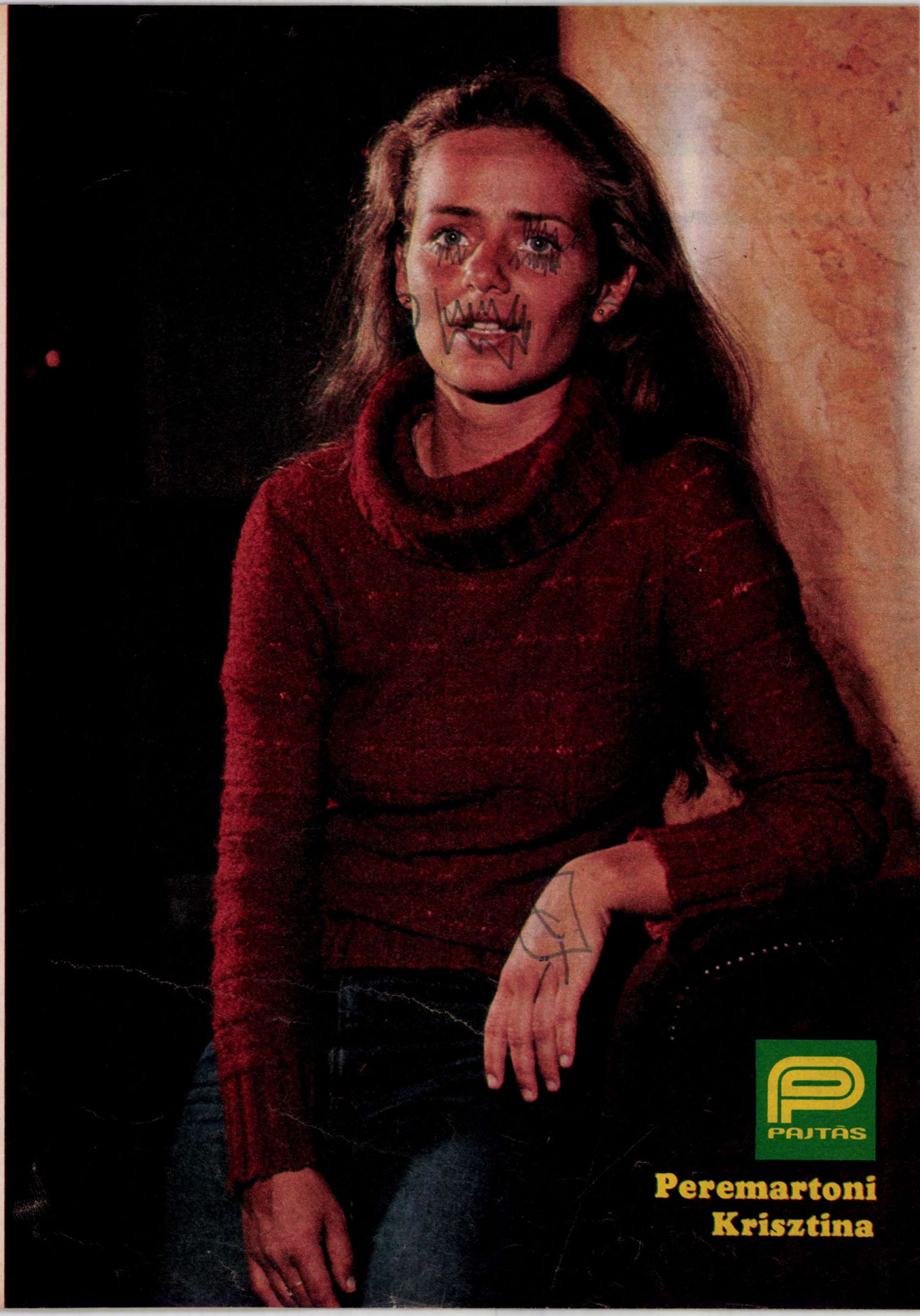
PAJTÁS
Peremartoni
Krisztina

SOMOS ÁGNES:

Huncut

A két fiú szinte egyszerre ért a kollégium kapujához. Gergő egy motorbicikli hátsó üléséről hátrált lefelé, az édesapja mögül, Balázs pedig — a szekér bakjáról kászálódva — nagyapjától kezdett búcsúzkodni.

Meglátták egymást, s akkorát rikkantottak, hogy az emeleti ablakban megjelent az igazgató kopaszodó feje.

— Megjöttek az ikrek! — szólt hátra a feleségéhez, s mosolyogva nézte a két fiú találkozásának örömét, hiszen ez a jelenet már úgy hozzátartozott a szeptemberhez és a tanévkezdéshez, mint az első becsengetés.

Ikrek? Hát ami azt illeti, külsőre — nem éppen. Balázs jókorára nőtt, nyakigláb és szikár kamasz volt, szőke és tüskére vágott hajú. Gergő meg csupa hurka, meg domborulat, kerek fekete gombszemekkel és csigákba pöndörödő barna üstökkel. Egy suta karó és egy guruló gombóc...

A tanyasi kollégiumban nevezték el őket „ikreknek". Nem ok nélkül. Olyan egyforma rugóra járt az eszük, mintha egy édesanyától jöttek volna a világra. Mintha jóságban és rosszaságban tükörképei lettek volna egymásnak.

Ha Gergő valamiért ötöst kapott, akár Balázsnak is beírhatták volna. Ha pedig Balázst valamiért alaposan megszidták, Gergő is behúzta rövid nyakát, mert a harag neki is szólt.

Mindenki szerette őket, csak Jóska bácsi, a mogorva öreg portás — vagy ahogy a nevelők hívták: a pedellus — nem tudott kibékülni velük. Szájában a pipával, most is rájuk mordult, inas kezeivel a levegőbe csápolt, aztán — maga elé meredve — tovább üldögélt szokott őrhelyén, a kis sámlin.

Gergő és Balázs egymásra néztek, aztán összesúgtak, s miközben az udvaron át vonszolták csomagjaikat, egymás szavába vágva kezdték:

— Beszéltem az öregről az édesapámnak...

— ...az enyém azt mondta, hogy ismeri!

— Édesanyám meg elmondta, hogy nem mindig volt az öreg ilyen rossz ember...

— ...csak egyszer régen egy villámcsapás...

— ...igen, ott pusztult el a mezőn a felesége, meg a fia is!

— Azt hitték a környéken, hogy belezavarodik...

— ...most is egy kicsit ütődöttnek tartják!

— Pedig szerintem teljesen épeszű...

— ...csak olyan furcsa néha...

— ...mindenkit megmar, pedig senki se bántja!

— Majd kitalálunk valamit, jó?

Összenevettek, s egyszerre vágták rá:

— Jó!

Végszóra ért melléjük az igazgató:

— Ki itt a jó? Csak nem magatokról beszéltek?

— Áh, dehogy! Van nekünk önkritikánk — felelte Balázs, s Gergő rögtön rávágta:

— Arról beszéltünk, hogy milyen volt a nyár, és az bizony jó volt!

Az „ikrekre" már az első naptól kezdve szinte rá sem ismertek. Szokatlanul csendesek voltak, folyton egymással pusmogtak, s mintha csak véletlen lett volna, mindig ott tűntek fel, ahol az öreg Jóska bácsi matatott. Az öreget eleinte igencsak dühítette, hogy két árnyék is követi. A szitkok mellé utánuk hajította nyírfaseprűjét, meg zsíros kalapját is, sőt, egyszer még a pipája is majdhogynem áldozatul esett, de az utolsó percben meggondolta magát, s inkább elhatározta: egye fene a büdös kölkeit, inkább nem is törődik velük!

Hát még akkor hogyan tombolt volna, ha megtudja: Balázs és Gergő addig-addig sündörgött Erzsike, az adminisztrátor körül, amíg az meg nem mondta nekik: nem is olyan vén ember ez, csak annak látszik, hiszen még be sem töltötte az ötvenedik évét...

Ez döntő érv volt!

Az „ikrek" elhatározták: kiházasítják Jóska bácsit.

Igen ám, de kit adjanak hozzá?

Napokig ezen járt a fejük, amikor a véletlen segítségükre sietett...

Egyik reggel igen korán keltek, hogy a kollégium mellett, a mezőről szedjenek még néhány őszi virágot, barnás-sárgás lombú levelet tépjenek, s ebből csináljanak csinos kis csokrot Erzsikének, hálából a fontos információért. El is készült a bokréta, s míg lesben álltak az iroda előtt, a csokrot az ablakmélyedésbe tették.

Hirtelen feltűnt a lépcsőfordulóban Mariska néni, a mindig mosolygós takarítónéni, s a szeme megakadt a „rendetlenségen":

— Hát ez meg miféle zöldség! Az előbb még nem volt itt! Ki tette ide?

Gergőben és Balázsban meghűlt a vér: fuccs a titoknak, most aztán jól lelepleződtek!

De mert egyformán járt az agyuk kereke, mindketten rögtön ugyanazt a kifogást találták, s szinte kórusban magyarázták:

— Mi csak Jóska bácsit láttuk itt az előbb!

— Hozta a csokrot, szépen elrendezte, és letette ide...

— Megkérdezte, hogy mit keresünk itt és azt is kérdezte, hogy Mariska nénit láttuk-e már errefelé járni?

A takarítónéni csípőre vágta a kezét, s a szeme villámlott:

— No hiszen! Csak nem ellenőrzött engem? Mit képzel...

A fiúk most már nyakig benne voltak a pácban, s folytatniuk kellett, amit elkezdtek. Hát gyorsan mondták is:

— Még hogy ellenőrizni? Hogy is tetszik ilyesmire gondolni...

— Éppenhogy ellenkezőleg... Mert valami olyasmit mondott, hogy itt biztosan megtalálja majd a csokrot az a kedves Mariska.

bokréta

Csend lett. Még az a néhány őszi légy is elfelejtett zümmögni. Mariska néni arca hirtelen égőpirosra változott, felemelte a kötényét és óvatosan belerejtette a bokrétát. Aztán végigkacsázott a folyosón, s eltűnt a szobája felé.

— Te Gergő! — mondta Balázs, amikor végre szóhoz tudott jutni: — Van férje a Mariska néninek?

— Szerintem özvegy, de már nagy unokái vannak — válaszolta a másik, s aztán a homlokára csapott: — Hát akkor megvan a menyasszony!

Másnap hajnalban Jóska bácsi fogta a nyírfaseprűt, hogy összetakarítsa az udvaron az avart. De amint kilépett a kapun, dermedten megállt: a levelek kisebb-nagyobb kupacokban hadrendben álltak, s várták sorsukat, hogy a kukába kerüljenek.

Az öreg szeme megakadt az „ikreken", akik szinte a földhöz lapulva, csendben rakosgatták a legfurcsább formájú kavicsokat.

— Mit kerestek itt ilyen korán? — dördült rájuk, de azok fel sem pillantottak, nehogy a szemébe kelljen nézniük, s úgy válaszoltak:

— Nem tudtunk aludni...

— Láttuk, hogy már tiszta az udvar...

— És ilyenkor lehet szép kavicsokat találni!

Az öregben iszonyú méreg gyúlt:

— Ti tettétek? Szégyenbe akartatok hozni?

Gergő és Balázs a lehető legártatlanabb arccal felelte:

— Mariska néni, amikor összeseperte a leveleket, egy szóval sem mondta, hogy tilos kavicsot gyűjteni.

Egy hónap sem telt bele, s az igazgató mesélte a feleségének:

— Képzeld csak! Ma reggel bejött hozzám az öreg Jóska, meg Mariska néni... Összeházasodnának, ha elintézném, hogy Mariska is ideköltözhessen, a pedelluslakásba!

— Na végre, legalább nem lesznek olyan magányosak öregségükre... — mondta az igazgatóné, s hozzátette: — Csak tudnám, vajon annyi év után mi hozta össze őket?

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre fonó és szövő, **fiúkat** textil- és ruházatiipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

Felső korhatár: 15 év

Tanulóidő: 3 év

Társadalmi ösztöndíj: 500 Ft
Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően havi 350—550 Ft
Ösztöndíjkiegészítés: 190 Ft
Teljes ellátás havi 210 Ft-ért. Kollégiumi elhelyezés, tankönyv és munkaruha díjmentesen.

Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000 Ft

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától fél 4 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: **PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Erkel utca 30. 1046**
Telefon: 639-111/115-ös, 224-es mellék.

8. OSZTÁLYOS ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat. A szakmunkásképző hároméves. A fonómunka minden gépére szakmunkásképesítést ad. Felvételt nyerhet minden egészséges, 14—15 éves, általános iskolát végzett lány. A tanítás 1981. szeptember 1-től indul.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók segítséget nyújtanak a vizsga sikeres letételéhez a szakmát megszerető, szorgalmas tanulóknak.

JUTTATÁSOK:

— teljes ellátás (napi háromszori étkezés) napi 5,— Ft térítésért.

A három tanév idejére ingyenes:

— a leányotthonban a lakás, a tankönyv, a tanszerek,
— a munkaruha, a fejkendő, a munkacipő és az iskolaköpeny.

Ezeken felül minden tanulónak adunk tanulmányi ösztöndíjat: havi 350—720 forintot (a tanulmányi eredménytől függően) és szociális ösztöndíjat: havi 500 forintot.

A szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 3200—4400 forint között van.

Részletes tájékoztatónkat kérésre postafordultával megküldjük. Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „továbbtanulási jelentkezési lap"-ra ezt írd:

**„FONÓSZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR
A jelentkezési lapot kérjük, hogy
PFV Lőrinci Gyár,
személyzeti
és oktatási osztály,
Budapest,
Gyömrői út 85—91.
1183 címre küldd.
Várjuk jelentkezésedet!**

Szereted a szép, művészi könyveket?

Vegyél részt alkotó megformálásukban, elkészítésükben!

A KOSSUTH NYOMDA, az igényes művészi könyvek műhelye az 1981—82-es oktatási évben is lehetőséget nyújt az ősi és megújult nyomdászmesterség elsajátításához

KÉZISZEDŐ
MAGASNYOMÓ
SÍKNYOMÓ
KÖNYVKÖTŐ

szakmákban, ahol a szakmunkástanuló-idő három év.

A nyomdászmesterséget az ipari tanulók a legkorszerűbb gépeket és technológiákat megismerve, nagy szaktudással és tapasztalattal rendelkező szakoktatók segítségével sajátíthatják el.

JUTTATÁSOK:

A nyomdánkkal társadalmi tanulmányi szerződést kötött tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül 250 Ft ösztöndíjat kapnak. A szakmunkásképzés nagyfokú támogatása mellett lehetőséget adunk szakközépiskolai továbbtanulásra is. Művelődési, szórakozási lehetőség a könyvtárban és az ifjúsági klub rendezvényein.

Üdülés Balatonnál és Galyatetőn.
Sportolási lehetőségek.
Munkaruhát, továbbá 3 Ft térítés ellenében ebédet biztosítunk.

Érdeklődni és jelentkezni lehet szombat kivételével: naponta reggel 7 órától délután 3 óráig a **KOSSUTH NYOMDA** személyzeti és oktatási osztályán Budapest V., Alkotmány u. 3. Telefon: 122-114.

Megközelíthető: metróval, a Kossuth Lajos téri állomástól (3 perc.)

VÉRNYOMÁS

Hetyke vándorlegény állt a király előtt. Arca kihívó magabiztosságot sugárzott. Látszott rajta, hogy már nagyon sok mesét olvasott, és tudja, hogy a hetyke vándorlegények végül mindig elnyerik a királylány kezét.

A király farkasul mosolygott.

— Még mindig visszaléphetsz fiú! Hiszen olyan fiatal vagy... kár lenne érted...

— Hagyjuk az átlátszó szöveget, felség! — vágott közbe maró gúnnyal a hetyke vándorlegény. — Azért vagyok itt, hogy megszerezzem legalább a fele királyságodat, és a világszép Tearózsa hercegnőt. Vagy talán... begyulladtál?

A király arcáról lehervadt a mosoly, csak a farkas maradt, de azért még uralkodott magán. Visszaintette előrelendülő, komor testőreit, és fenyegetően a fiúhoz fordult.

— Úgy látszik, öregszem, mert megbocsátom káprázatos pimaszságodat. Meg aztán... amúgy is a halálod előtt állsz. Galóca vitéz! Olvasd fel ennek a szerencsétlennek az utolsó próbatételt!

A fővezér súlyos léptekkel előrejött, és fontoskodva széthajtott egy papírusztekercset, majd vészjósló hangon olvasni kezdett:

— Gonosz rontás telepedett hajdan boldog és virágzó városunkra. A sátán becsempészte bevehetetlen falaink közé sötét lelkének legsötétebb találmányát: a bűvös kockát! Aki a kezébe veszi, nem tudja letenni többé. A gyermekek elhagyják iskoláikat, a derék mesterek abbahagyják derék mesterségüket. Pusztulnak értékeink, értelmetlenné válnak nemes céljaink és törekvéseink. Városunk apraja-nagyja naphosszat babonás izgalommal figyeli a bűvös kockát, és minden egyébről megfeledkezve tekeri, tekeri, tekeri... Halld hát a feladatot vakmerő, aki a szépséges Tearózsa kezére pályázol: meg kell szabadítanod városunkat az ördögi átoktól, meg kell fejtened a bűvös kocka titkát!

A trónteremben döbbent csend támadt.

— Nos, mit szólsz? — sziszegte némi hatásszünet után a király.

— Csodálkozom! — vihogott a hetyke vándorlegény. — Ennyi az egész? Akkor lehet készülni a lakodalomra. Süssetek, főzzetek, szorgoskodjatok! Ide azt a nevetséges kockát!

... És elvonult a szobájába az ördögi találmánnyal, és tekerte, és tekerte...

*

Másnap kissé sápadtan állt a király előtt. Kezében reménytelen összevisszaságban tarkállottak a kocka színei.

— Felséges király! — mondta meghökkentően tisztelettudó modorban. — Tegnapi hetvenkedésemet tekintsd a hebehurgya ifjúság megnyilvánulásának, és ... szabj ki valami más feladatot. Az ördöggel nem tudok csatázni...!

— Há-há! — harsogott jókedvűen a király. — Talán begyulladtál? Galóca vitéz! Intézkedj! Ácsoljátok a vesztőhelyet, élesítsétek a bárdot!

— Hehehe... Milyen jól alakítod a kegyetlen királyt, felség... — próbálta tréfára venni a dolgot a vándorlegény. — Ezek itt még komolyan veszik ezt a dolgot a kivégzéssel... Pedig én a jövőben is nagy hasznodra lehetnék!

— Úgy van! — búgta kérlelően Tearózsa hercegnő is. — Hiszen már eddig is olyan sokat tett ez az ifjú. Feltalálta a telefont, a távírót, a vasutat, a hűtőszekrényt, a rádiót, a televíziót, a repülőgépet, megszüntetett egy csomó betegséget, készített puskaport, előre tudja jelezni a napfogyatkozásokat, készített gyufát és bevezette a heti három testnevelési órát.

— Elég! — mennydörgött a király. — Csupa haszontalan dolog. Engem kizárólag a bűvös kocka rejtélye érdekel. Vigyétek! Még egy napot kapsz semmirekellő, mert elképesztően lágy szívem van...!

A hetyke vándorlegény tehát ismét elvonult a szobájába, kezébe vette a kockát, és tekerte, tekerte...

*

Másnap alig leplezett büszkeséggel állt a király elé.

— Egy oldal! — suttogta kipirultan. — Egy oldal sikerült.

— Hallod apám! — sikoltott boldogan a hercegnő. — Sikerült egy oldalt kiraknia!...

— Kevés! — reccsent a király. — Vágjátok le a fejét, és tűzzétek a többi kilencvenkilenc léhűtő feje mellé!

— Igazán... olyan rigolyás vagy, felség — hebegte az ifjú. — Ha akarod, felfedezem a rák gyógyszerét, kezedbe adom az atommagok és a távoli galaxisok titkait...

— Nem kell! — tajtékzott a király. — A bűvös kocka kell. Vigyétek!...

A komor testőrök megragadták, és vonszolni kezdték a vesztőhely felé...

*

... Siheder Géza kissé csapzottan ébredt aznap reggel. Megkönnyebbült sóhajjal nézett körül a szobában. Se király, se Tearózsa, se vesztőhely. Viszont a bűvös kocka ott hevert a szekrényen, és ... a hideg végigfutott a hátán. Pontosan kirakva virított rajta mind a hat szín!

— Na, mit szólsz? — kérdezte az öcskös. — Kiraktam, amíg aludtál.

— Na és...? — mondta unottan Siheder Géza. — Ennél sokkal fontosabb dolgok is vannak a világon.

És közben irigykedve nézte a kisebbik Sihedert. Na nézd csak... ez még sokra viheti. Még a végén királylány lesz a felesége az ürgének....!

Cser Gábor

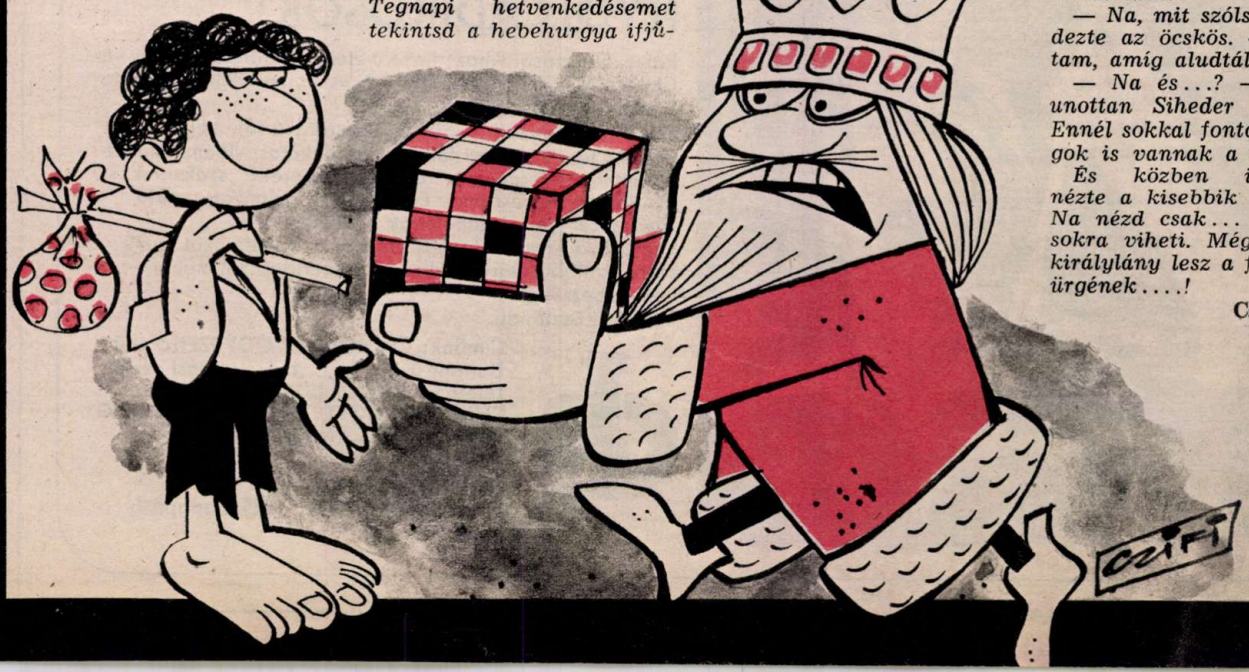

A Fővárosi
Szerelőipari Vállalat
az 1981—82-es tanévre
beiskoláz szakmunkástanulónak
általános iskolát
végzett fiúkat
a következő szakmába:
villanyszerelő,
víz- és gázszerelő,
központifűtés-szerelő,
vas- és fémszerkezeti lakatos,
kőműves.
Vidéki tanulók részére
saját kollégiumunkban
teljes ellátást adunk.
Tanulóinkkal minden szakmában
társadalmi ösztöndíjszerződést
kötünk.
Jelentkezés:
Fővárosi Szerelőipari Vállalat
1097 Budapest IX.,
Koppány u. 5—11.
Telefon: 336-560/46-os mellék.

PÁLYA-VÁLASZTÁS ELŐTT ÁLLÓ FIÚK, FIGYELEM!

A Fővárosi 4. sz. Építőipari Vállalat az 1981–82-es tanévre szakmunkástanulókat iskoláz be a következő szakmákban: **kőműves, épületburkoló, kőfaragó, ács-állványozó, épületasztalos, padlóburkoló, szobafestő-mázoló és tapétázó, épületbádogos, vízvezeték- és készülékszerelő, központi fűtésszerelő gázvezeték- és készülékszerelő, épületvillamossági szerelő.**

Jelentkezhetnek a 8. osztályt végző tanulók, valamint azok a fiatalok, akik a 18. életévüket még nem töltötték be.
Jelentkezhetnek továbbá az 1981-ben érettségiző fiatalok, akiknél a képzési idő másfél–két év.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a vállalat Szakoktatási vezetőjénél (1089 Budapest, Bláthy O. u. 6–8.)

Vidékről beiskolázott tanulóknak teljes tanulóotthoni ellátást biztosítunk.

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához.
Fiúkat vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó), hegesztő, vas- és fémszerkezeti lakatos, géplakatos, villanyhálózatszerelő, esztergályos, csőhálózatszerelő szakmunkástanulónak felveszünk. Lányokat vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanulónak veszünk fel.
Vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.
Vállalati ösztöndíj.

Címünk: CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1–5. oktatási osztály
Telefon: 690-900 (531-es mellék) és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII., (Nagytétény)
Bányalég u. 2.
személyzeti osztály.
Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest,
Postafiók: 110.

PÁLYAKEZDŐ FIATALOK!

Jelentkezzetek szakmunkástanulónak a MAGYAR GYAPJÚFONÓ ÉS SZÖVŐGYÁRBA!

Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások:

A tanév ideje alatt ingyenes reggelit, és 3,– Ft-ért ebédet adunk.

A tanulmányi időtartam alatt szerződéskötés esetén havi 500,– Ft társadalmi ösztöndíjat és a tanulmányi eredménytől függően havi 200–500,– Ft tanulmányi ösztöndíjat fizetünk. Kiemelkedő tanulmányi eredmény esetén 2 hetes jutalomüdülésben részesítjük tanulóinkat.

Távollakó tanulók részére tanulóotthonban és kollégiumban biztosítunk szállást.

A vállalatnál továbbtanulási- sportolási,- kedvezményes üdülési lehetőség van.

Évente egyszer 750,– Ft természetbeni juttatást fizetünk és kedvezményes fonal és szövetárusítást tartunk dolgozóink részére.

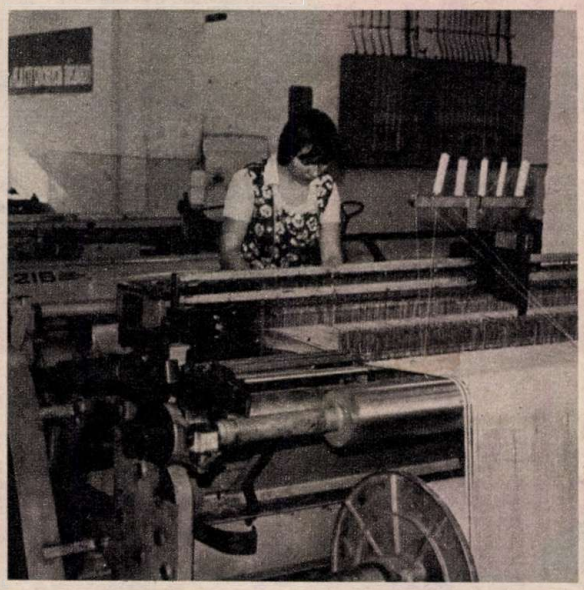

Kereseti lehetőség:

a szakmunkásvizsga sikeres letétele után

fonóknak kezdő kereset: 2200–2500,– Ft/hó,

gyakorlott fonóknak: 2500–3500,– Ft/hó,

szövőknek kezdő kereset: 2800–3500,– Ft/hó,

gyakorlott szövőknek: 4000–4500,– Ft/hó.

Jelentkezni lehet:

szövő szakmunkástanulónak: az I. gyárban Bp. IX., Soroksári út 110–112. személyzeti osztály.

Fonó szakmunkástanulónak: II. gyár Bp. XI., Kondorosi út 6–8 személyzeti osztály

VÁRUNK BENNETEKET!

Tudjátok-e, hogy a szép színes varró- és kézimunkacérna előállításához jó minőségű fonalra van szükség?

A fonás az emberiség egyik legősibb mestersége. Ma már azonban a fonalat nem rokkán, hanem szakmunkások modern, nagy teljesítményű gépeken, korszerű üzemben állítják elő.

Általános iskolát végzett lányokat 3 év alatt FONÓ szakmára képezünk ki, fiúkat pedig textil- és ruházatiipari gépkezelő szakmára.

Három nap elméleti oktatás az iskolában, három nap gyakorlati a **PFV ÚJPESTI CÉRNAGYÁRÁBAN.**

Figyelmedbe ajánljuk a következőket:

– A tanulmányi eredménytől függően a tanulóbér 350–560,– Ft.

– Az ösztöndíj: 500,– Ft.

– 5 Ft napi térítésért kollégiumi elhelyezést biztosítunk (lakás és háromszori étkezés);

– tankönyvek, tanszerek;

– munkaköpeny, iskolaköpeny;

– diákbérlet;

– hazautazásnál évente 6 alkalommal 50% utazási kedvezmény.

PFV. ÚJPESTI CÉRNAGYÁR

személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Váci út 91. 1044

Szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőséggel alkalmazunk.

Korszerű, új leányotthonunkban szállásról is gondoskodunk. A továbbtanulást segítjük és ösztönözzük.

Kérjük, hogy továbbtanulási lapjaitokat a gyár címére küldjétek.

VARGA KÁROLY:

HÁLA A PETREZSELYEMNEK

Szerény, halkszavú fiatalember Varga Károly. Ilyen volt a moszkvai olimpia előtt, s ilyen most is, pedig néhány hónap alatt történt vele egy és más, amely alaposan felkavarta életét. Először is, s ez a leglényegesebb, olimpiai bajnok lett. Moszkvában az ő tiszteletére játszották el először a Himnuszt, s ezzel tizenhat év után ismét magyar sportlövő sikerének tapsolhattunk. Érdekes módon éppen ugyanabban a versenyszámban — kisöbű sportpuska, 60 lövéses fekvő testhelyzet — szerezte meg a győzelmet, mint tizenhat évvel ezelőtti elődje Tokióban. Az „elöd", ma Varga Károly edzője, a válogatott sportlövők kapitánya, dr. Hammerl László.

Elodázott döntés

— Karcsi szinte könnyebben lett aranyérmes, mint válogatott — meséli a szövetségi kapitány. — Tavaly még a válogatott keretnek sem volt a tagja, de az idén egyre egyenletesebb teljesítményt nyújtott, nagyon megbízhatóan versenyzett, ez döntött végül is az ő javára hat társával szemben.

— Hát, bizony sokszor megfordult

A győzelem „kohója”, a hétköznapok szürke, de mindennél jelentősebb eseménye: edzés a Marcibányi lőtéren

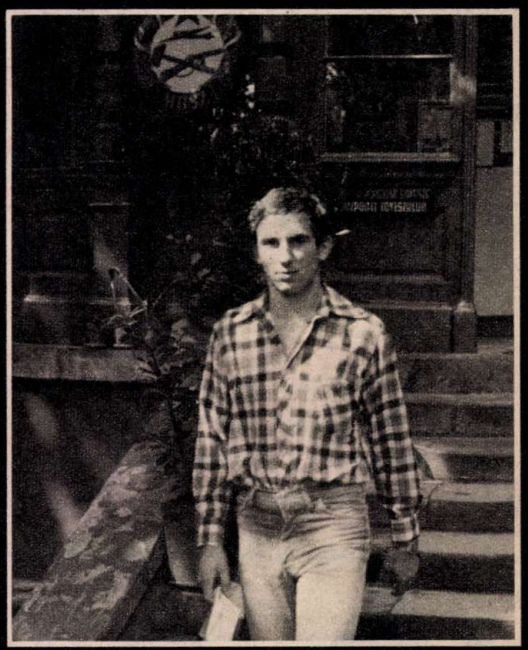

Az olimpiai bajnok az maradt, aki volt: szerény, halk szavú, új győzelemre készülő, szorgalmas versenyző

a fejemben, hogy be kellene fejeznem a versenyzést — emlékezik a csendes olimpiai bajnok. — Otthon, Pátyon, a család is nógatott, hagyjam már abba. Szerencsére mindig elodáztam a döntést. Amikor aztán dr. Hammerl László közölte velem, hogy utazom az olimpiára, elsötétedett előttem a világ. A szívem majd kiugrott a helyéből, pedig egyébként igazán nem vagyok izgulós.

Herce-hurca a versenyen

Valóban nem az. Az olimpiai verseny is ezt bizonyította. Holott jócskán lett volna oka idegeskedésre, ugyancsak baljós előjelek közepette készült lövéseire. Először is, még az edzőtáborozás alatt, focizás közben ráesett a karjára, eltört az orsócsontja. Nem szólt senkinek, félt, ha begipszelik, nem engedik lőni, nem utazhat. Így saját maga próbálta gyógyítgatni a kezét.

— Szerencsére jobb kézzel csak „sütni” kell — sóhajt fel még most is megkönnyebbülten —, bár az is éppen elég megerőltető volt.

A fájdalmas, eltitkolt sérülés mellé ráadásul, közvetlenül a verseny előtt elkeveredett a rajtszáma. Nagy rohangálás kezdődött, enélkül ugyanis nem lőhetett volna. Miközben a társai, az edzők, vezetők százfelé szaladtak lélekszakadva a rajtszámért, ő az orvossal a pulzusát mérette. Percenként hetvenkettőt vert, teljesen normális volt, arról árulkodott, hogy Varga Károly abszolút nyugodt.

— Lehet, hogy mindezt a petrezselyemnek köszönhetem — mondta elmosolyodva Varga Károly. — A verseny reggelén ugyanis egy csésze tea után petrezselymet ettem, azt mondták, az nyugtat. Azért nem voltam ám százszázalékosan higgadt. Mindenkit megkértem, hogy ne nézzék a lövéseimet, mert idegesít, a hátam mögött ne beszéljenek, mert a magyar szó elvonja a figyelmemet.

Aztán a kis herce-hurca után elkezdődött a verseny, s Varga Károly számára megszűnt a világ, csak az a pici 10-es köröcske létezett. Arra meredt megbabonázottan, igyekezett annak a bűvöletébe, mágneses vonzásába hozni fegyverét. Az első tíz lövése a tizes körbe csapódott, ekkor felkelt a lőpadról.

— Annyira elfáradtam, azt hittem lecsúszom a lőpadról — magyarázza most. — Aztán folytattam, a tizenhetedik lövésem 9-es lett, aztán az ötvenhetedikig csak tízest lőttem, akkor egy újabb hiba csúszott be, megint egy kilences. No, gondoltam, két hibával még dobogón sem leszek, és nagy nyugival lőttem még három tízest.

Az „érintő tízes”

Még szerencse. Ugyanis az ötvenhetedik lövésről kiderült, hogy „érintő” tízes, érinti a 10-es kört, így annak is számít, s ezzel az 599 körös teljesítménnyel — ami mellesleg világ- és olimpiai csúcsbeállítás — Varga Károly szerezte meg az aranyérmet. Nagy volt a magyarok öröme a mityiscsi lőtéren, mindenki az MHSZ Központi Lövész Klub versenyzőjét ölelte, csókolta.

Azóta is tart körülötte az ünnepi hangulat, lépten-nyomon gratulálnak neki, élménybeszámolókra hívják, jócskán felbolydultak hétköznapjai. Csak ő nem változott, az maradt, aki volt, egy szerény fiatalember. Egy műszerész a MEDICOR-ból, aki azért, ha nem is mutatja, átlagon felüli teljesítményt, rendkívüli nyújtott, olimpiai bajnok lett — törött kézzel.

Bőcs Ferenc
Fotó: Szalay Béla

TÖPRENGŐ

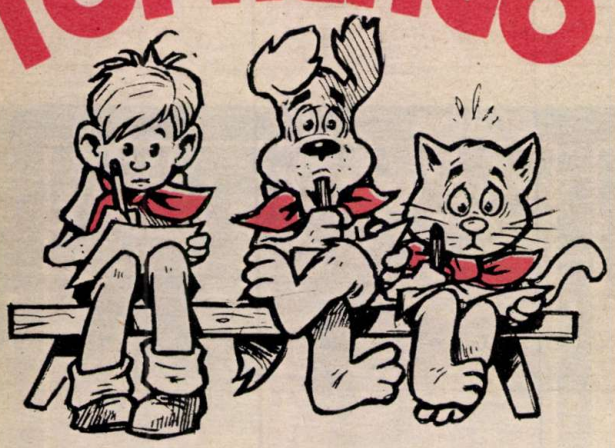

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be! Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: október 21.

NAPFÉNY

Rejtvényünkben egy őszi vers egyik legszebb sorát rejtettük el. Megtudod, ha sorrendben minden harmadik mezőben levő betűpárt összeolvasod. A kezdő betűpárt egész biztosan könnyen megtalálod.

ÚTVESZTŐ

ÉPÍTSD FEL!

A fekete árnyrajz nem Déva vára, és nem Kőműves Kelemen építette, hanem a rejtvény kedvéért omlott szét darabokra. Építsd fel újra a piros elemekből. Ám, hogy nehezítsük a dolgodat, négy „várrész" felesleges. Melyek ezek?

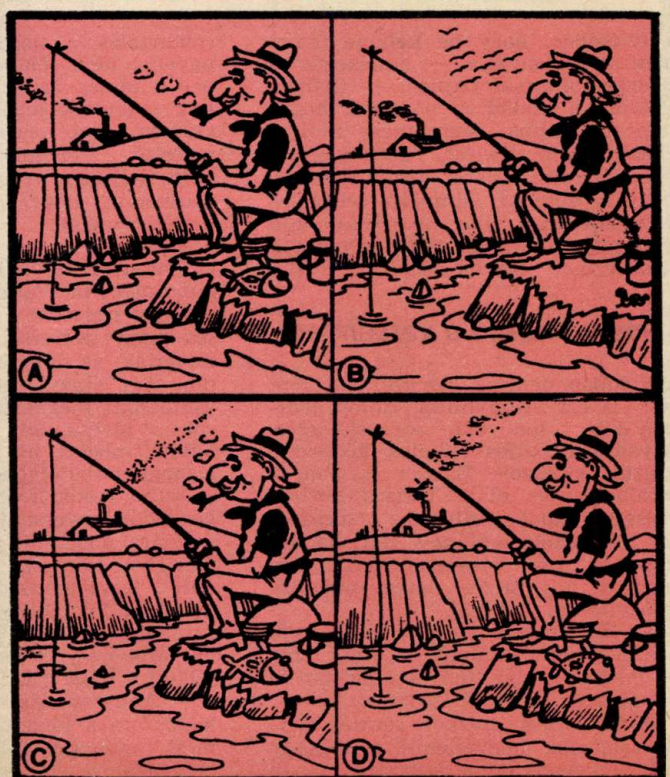

Rakd helyes sorrendbe a négy rajzot!

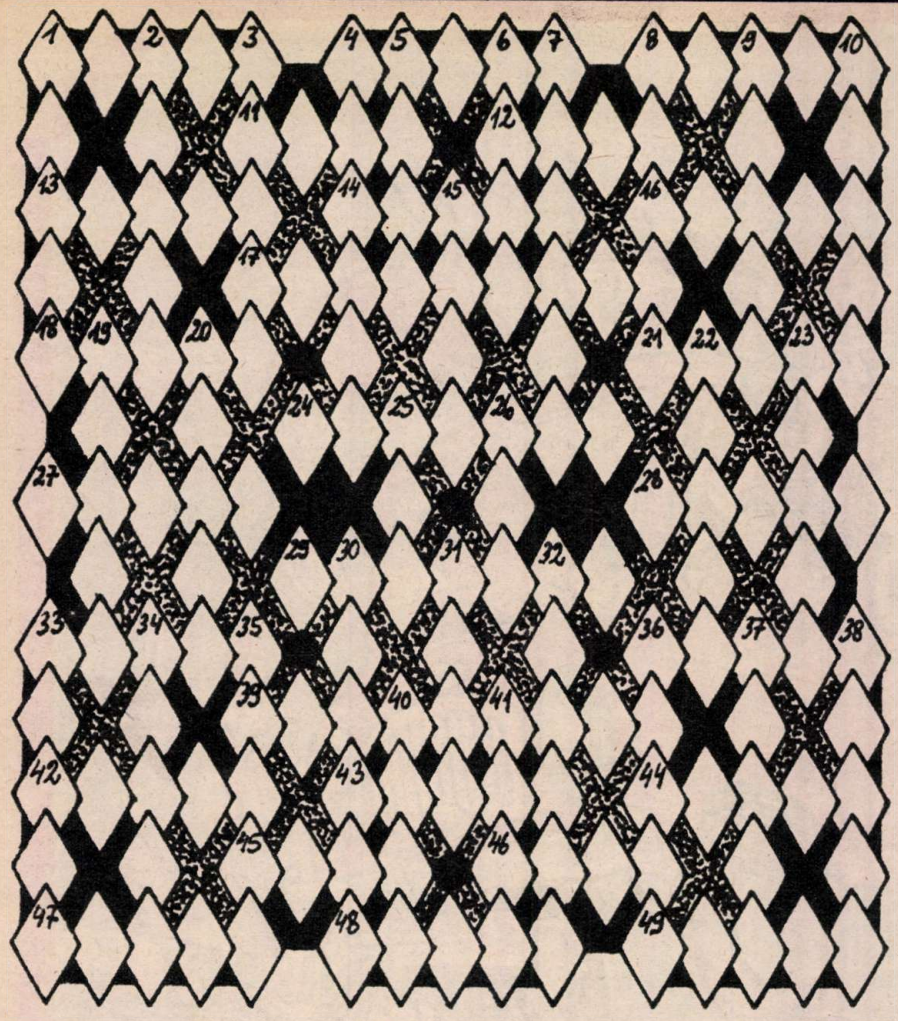

ESZPERENTE REJTELEM

Olyan keresztrejtvényt közlünk, amelyben csak egyetlen magánhangzó, az „e" szerepel. Minden szóban csupa „e". A vízszintes 17., 24., 29., 39. sorok megfejtését kell beküldeni.

VÍZSZINTES: 1. Vas megyei község. 4. Fellegek eleje! 8. Ilyen vonat is van. 11. Zsebrádió tartozéka. 12. Nemesbényei Sportegyesület. 13. Vízzel szörpöt elegyít. (visszafelé). 14. Debrecenben van! 16. Fiának a felesége. 17. **Olyan területtel, amelyen kis rágcsálók vannak.** 18. Sok-sok katona. 21. Így is hívták Attilát, a hunok királyát. 24. **A lekvárt főzés közben ...** 27. Mágnes. 28. Híres magyar zeneszerző. 29. **Olyan terület, amelyet egy szemtelen madárról neveztek el.** 33. Nagyszerű. 36. Csongrád megyei község. 39. **Az ő bonyolult számtani művelete.** 42. Egy mássalhangzó híján levesízesítő konyhakerti növény. 43. István király jelzője. 44. ... toár (a betanult színdarabok jegyzéke). 45. Megyeszékhely. 46. Kitalált történet. 47. Ékezettel, gégék. 48. A vízzel teszem. 49. Gyakori családnév (itallal kapcsolatos).

FÜGGŐLEGES: 1. Piros. 2. Az asztalról valamit lesodor. 3. Úgy beszél, mint a kecske. 4. A háza teteje. 5. Két olyan mássalhangzó, amelyekhez kiejtéskor „e"-t kapcsolunk. 6. LNRS. 7. Kutyatörténet. 8. Egy mássalhangzó híján péksütemény. 9. Becézett férfinév. 10. Egyik érzékszerve. 15. Nemrégen még híres focista volt. 19. Egyes paprikafajtának van. 20. Szegény, mint a templom ... 22. Elhatározása. 23. L. E. E. SZ. 25. Út. 26. Szeptember vége! 30. Vagy mindenki, vagy ... 31. Étkezne. 32. Az én történetem. 33. A háló teszi gólnál. 34. A nyár jellemzője. 35. A hold karimája ilyen. 36. Jobbágy-büntető. 37. Az utcán takarít. 38. Aki ..., talál. 40. Az övé az ezer forint. 41. L. N. M. E.

NYERTESEK: A 23. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Bokányi Attila, Bordás Zoltán, Lambert Adrienne, Nagy József, Budapest; Burdohány Éva, Jánosháza; Darabos László, Biharnagybajom; Elekes Tünde, Szank; Erdélyi László, Debrecen; Heipter Lilla, Győr; Horváth Zsuzsa, Vitnyéd; Molnár Anikó, Bábolna; Mühltaller Árpád, Győr; Palacskó Mária, Kocsér; Pataki Zsolt, Gönyü; Perus Rita, Csákvár; Szabó Anikó, Püspökladány; Szűcs Tímea, Szentes; Tillman Csaba, Bogyiszló; Zentai Mónika, Tata; Zsigovics Márta, Szentes.

A KAJLA MAGAZIN ÉS A 24. SZÁM MEGFEJTÉSE

Poénvadászat: Még sohasem láttam ilyen sértődékeny kutyát. **Keresztrejtvény:** 15. **Útvesztő:** 4-es. **Titkosírás:** Jocó igazi mókamester volt. A nagy kacsafürdő felé kövekből kirakta, hogy az jó víz. A konyhához meg egy táblát rajzolt és ráírta, hogy az gyógyszertár. Mert ott a jó kajából csak kávéskanálnyit adnak, mint az orvosságból! Szia Pisti! **Hány lepke:** 13. **Melyik állat:** A—8, B—3, C—1, D—4, E—6, F—5, G—2, H—7, I—9. Keménykalap, csengő, a papagáj etetője. **Bélyeg:** A szegedi dómot. **Négy részlet:** 2-es. **Segíts megkeresni:** „C". **A képen:** Pif—Görögország, Pifu—USA, Placid—Franciaország, Muzó—Kína, Herkules—Ausztrália, Kutya—Egyiptom. **Melyik két részlet:** A—F, KISZ.

24. szám: **Állapítsd meg:** 1—6, 6—3, 3—7, 7—4, 4—2, 2—5, 5—8. **Földi:** 3. (az űrhajó távcsövének alátámasztása és a fotel, az űrhajó csápjai és a távcső kapcsolói, az űrhajó lámpája és az ajtó kerek nyílása. **Keresd meg:** Balról a 4. virág. **Melyik szövetdarabka:** a—3, b—2, c—1. **Űrhajó:** Türelem, tanulás, gondolkodás.

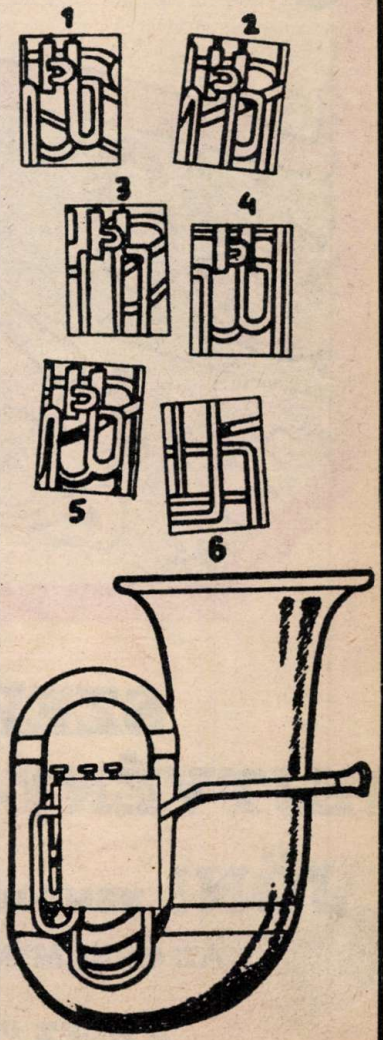

MELYIK RÉSZLET HIÁNYZIK A TROMBITÁBÓL?

SZERVUSZ REJTVÉNY-BUSZ!

JÖN! NEMSOKÁRA JÖN...

...AZ ŐSZI MINI PAJTÁS REJTVÉNYMAGAZIN

A BUSZ PEDIG MEGY!

A NYERTESEKKEL,

– KÜLFÖLDI UTAZÁSRA!

Fejtsd meg a rejtvényeit!
– Mit mondanak a sztárok?
Amit te akarsz!
(Agnetha az ABBA-ból, Kojak, Muhammed Ali, Björn Borg . . .)
– Neoton és a hajók famíliája
– Kicsoda? (sportfejtörő)
– Fifikus fizikus
– Szeretlek, de te nem szeretsz!
– Képregény! (A banditakirály leleplezése.)
– Mi az ördög az a . . .?
– Filmrejtvény
Érdemes megvenni a Mini Pajtás Rejtvénymagazint!

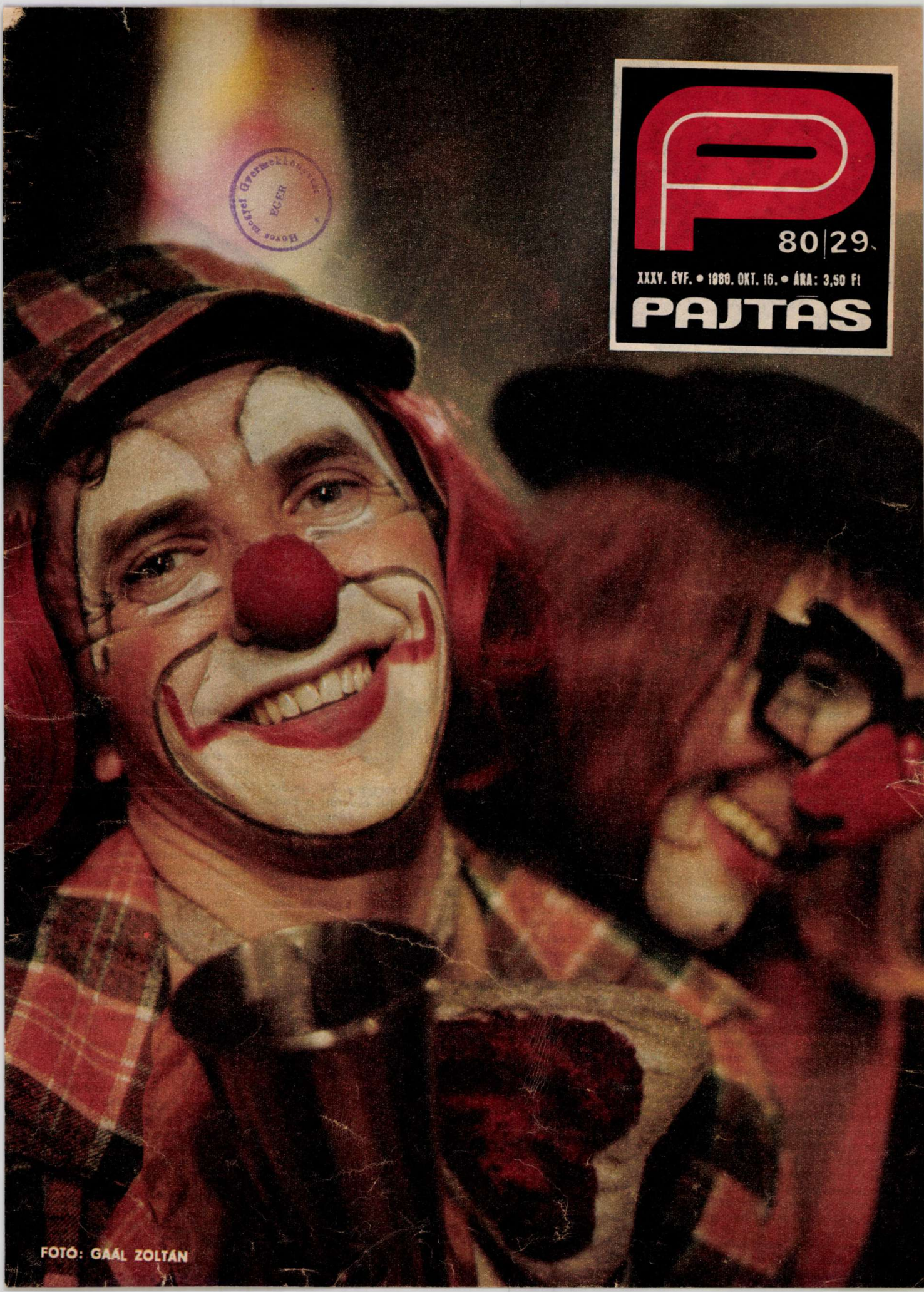

Megyei Művelődési Központ EGER

80/29.

XXXV. ÉVF. • 1980. OKT. 16. • ÁRA: 3,50 Ft

PAJTÁS

FOTÓ: GAÁL ZOLTÁN

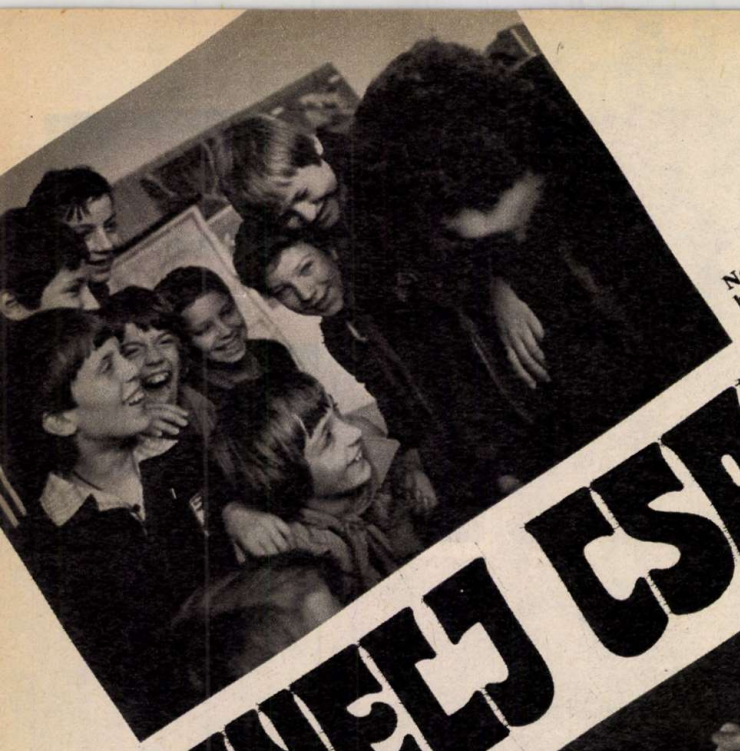

Nevettetni nagyszerű: látni, hogyan vidulnak fel az arcok, mindenki várja a jó poént . . .

FIGYELJ CSAK!

Hagyjuk már abba! Én aztán igazán szeretek jókat nevetni, de ezt már nem bírom hasizommal . . . Kész cirkusz, amit a haverjaiddal a suliban, meg másutt csináltok!

Nocsak, most meg mitől lett hirtelen olyan fancsali a képed?

Hja, persze! Hiszen a múltkor már említetted: a felnőttek legtöbbje minden gyerekbohóckodásra mérgesen rávágja, hogy ez már kész cirkusz, meg ebből elég legyen . . .

Ne haragudj, én nem így értettem. S szerintem a dühös és szigorú — vagy éppen nagyon ideges — felnőttek sem szó szerint értik, hiszen nevetni minden egészséges lelkű ember szeret. A cirkusz fogalma pedig mindig valamiféle felszabadult vidámságot, örömteli játékosságot takar.

Biztosan hallottad, vagy olvastad már, hogy Karinthy Frigyes egyszer azt mondta: a humorban nem ismer tréfát. Ő persze írásainak sajátos — nagyon igazlátó és kegyetlenül őszinte, valóságfeltáró — humorára értette ezt. De a gondolat lényege átültethető napjainkra, a gyerekek mai mókázására, a te mókamesteri feladataidra, valamennyi haverod, mindenfajta emberi közösség humorára is!

Úgy érzem, most már végképp nem érted, mire is akarok kilyukadni . . . Hát akkor felsorolok neked néhány szót: tréfa, móka, humor, nevettetés, jópofaság, cikizés, kigúnyolás, kifigurázás, lejáratás, kacagás, nevetség, bohóckodás, nyelvöltögetés, torzkép kuncogás . . .

Figyeltem közben az arcodat, hogy egy-egy szóra miként reagálsz. Volt, amelyik hallatán nevetésre húztad a szád, máskor elfintorodtál, vagy éppen megdöbbentél. Helyben vagyunk! Már kezded érezni, hogy a humor miért nem tréfadolog, s miért kell csínján bánni vele.

Vegyünk csak néhány példát a saját életedből . . .

Zolit valamennyien Kacsának tituláljátok, mert hegedűtök nagyságú cipőjében olyan jópofán kacsázva jár-kel. Ő nem haragszik ezért, sőt, néha rá is játszik „kacsaságára", s veletek együtt nevet. Megszokta „gúnynevét", s tán már hiányozna is neki, ha nem élesítenétek rajta a nyelveteket.

De az már biztosan rosszul esett neki, hogy amikor élővilágórán éppen a kacsákról, libáról, meg más házi szárnyasokról tanultatok, összebeszéltetek a háta mögött, s minden felelő hozzátette a mondókájához: „. . . éppen úgy jár, beszél, mint Tóth Zoli!"

Ne tiltakozz! Magad mesélted, milyen jót röhögtetek az órán, szegény Zoli pedig egyre lejjebb csúszott a padban, s végül majdnem ő kapott intőt, hiszen a tanárnak fogalma sem volt a ti gonoszkodásotokról!

Nevetni nagyon jó dolog. Szinte átmossa az ember minden porcikáját, s utána sokkal könnyebb és egyszerűbb az egész élet! Nevettetni is nagyszerű dolog. Látni, hogyan vidulnak fel az arcok, milyen izgatottan várja mindenki a jó poént, vagy hogyan forr pillanatokon belül eggyé az egész társaság egy jó mókamester valóban ízes-zamatos tréfaötletének hallatán . . .

De vigyázat! Másokat oktalanul és jogtalanul kinevettetni, pellengérre állítani, a gúnyolódás középpontjába helyezni: ez már nem jópofaság! Ez — a legtöbb esetben — kegyetlenség, sőt, sokszor jóvátehetetlen bűnnek számít . . .

A nevetés egészség! A gúny méreg: lassan ölő és szinte észrevétlenül ható, de a végeredménye ugyanaz. Emlékezz csak Marica esetére, akit elüldöztetek az iskolából . . . És miért? Ráfogtátok, hogy stréber, hiszen kora hajnaltól késő estig bent ténfergett az iskolában, mindenféle szakkörbe jelentkezett, hetekig segített a tanároknak a szertárak rendezgetésében, minden beteghez ő ment el, hogy megmondja a leckét, s ha valamelyik feleletére csak négyest kapott, rögtön elbőgte magát, hogy haza sem mer menni . . .

Várj! Nincs igazad! Marica nem volt stréber, de ti — ahelyett, hogy a dolgok mögé néztetek volna — kifiguráztátok, lejárattátok, lehetetlenné tettétek . . . Most már elárulhatom: Marica élete otthon kész pokol volt! Válófélben levő szülei egymást marták, zengett a ház, jött az URH . . . Neki az iskola volt az első számú otthona, s ti lehettetek volna az igazi családja, a biztos menedéke. Ehelyett ráaggattátok a „stréberség" bélyegét, gúnyolódásotokkal elűztétek, s ki tudja, kiheveri-e valaha ezt a ti „jópofaságotokat" . . .

Hallgatsz? Jól van, csak gondolkozz ezen!

Nevess és nevettess továbbra is, de egészséges lélekkel!

Somos Ágnes

Van, aki még rá is „játszik" gúnynevére, megszokta azt!

Nevetni minden egészséges lelkű ember — gyerek és felnőtt — szeret

— Most figyelj! Összefogok három kendőt, ráfújok, és máris hosszú, színes szalag lesz belőle...

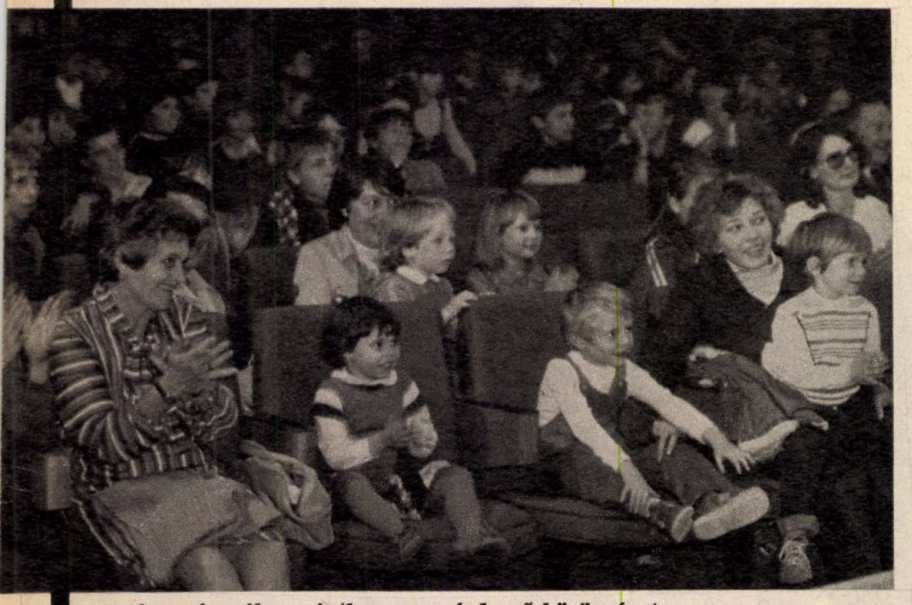

A varázspálca mintha a nagyérdemű közönséget csiklandozná. A tréfamesterek jutalma: a nevetés

Látvány és izgalom. A két Andreas és Szakács Ildikó egyensúlyozó művész nagy tapsot kapott

Kész cirkusz. Bohócokkal, akrobatákkal, bűvészekkel, illuzionistákkal. Mindenféle csingilingivel, mikulás-piros köpenyekkel, rőtlila fényszórókkal. Dobbantás, rikkantás, csiribiri-csiribá. Dobpergés, andalító szaxofonszóló, pattogó induló.

Att-rak-ci-óóó!

De nem, ez mégsem kész cirkusz. Pontosabban: nem olyan, mint a többi. Mert nincs hagyományos fűrészporos porond, magasban lengő trapéz, istállómester és negyventagú rezesbanda. Ellenben van — s ez a legfontosabb — önfeledten kacagó, tapsoló gyerekpublikum, sőt, gyerek a színpadon. Ott, ahol a nevettetés, az erő, az ügyesség, a látvány mesterei dolgoznak.

Miért van cirkusz a színpadon? Először is azért, mert a Magyar Cirkusz és Varieté Vállalat ezt a nevet adta műsorának. Utána — dehogy utána, mindenekelőtt — a művészek, élükön Karádi Béla rendezővel, elhatározták: ízlésnevelő, színes előadásokkal rendszeresen jó szórakozást nyújtanak a gyerekeknek. S nemcsak a városokban, néhány nagyobb községben, ahová amúgy is eljut egyszer-egyszer a vándorcirkusz (meg jó néhány pénzéhes, de hozzá nem értő maszek haknibrigád) — hanem mindenütt. Mert művelődési ház, mozi, vagy legalább egy színpad kialakítására is alkalmas fedett helyiség mindenütt van.

A bemutatóra Budapesten, a Dózsa György Művelődési Házban került sor. Érdekes volt hátulról megfigyelni a nézőteret: a székekből csak félig látszottak ki a bozontos üstökök. Vagyis a felnőttekre méretezett székekben szinte elsüllyedtek a gyerekek. Ezt persze nem írhatjuk sem a cirkusz, sem a művelődési ház rovására — ez van. Ám azt mindenképpen figyelembe kell venniük a műsorszerkesztőknek, hogy a „földszintes", vagyis a színpad deszkáihoz közeli számok (például a léggömbpukkasztás lábbal), a gyerekek számára élvezhetetlenek. Mert ha valamennyien felállnak, akkor megint csak nem látnak semmit, ha viszont a székekre ugrálnak, akkor tönkretehetik a jegyszedők idegeit.

Mindent egybevetve: a két évvel ezelőtt alapított, utazó gyermekvarieté mostani, új produkciója még hagy bizonyos kívánnivalót maga után. Vannak benne nagyon profi, kiforrott számok és vannak bizony gyengécskék, még sok-sok gyakorlásra, próbára szorulók. Tetszettek a hegedűzsonglőrök és a bohócok, különösen Fecó (Taschner Ferenc) bravúros csengettyűszólója. Érdemes tovább csiszolni a Popejszámot és Flikk, a gumiember bemutatóját. Nagyon szurkoltunk a tehetséges Szakács Ildikó egyensúlyozó művésznek és a két Andreasnak.

S végül ne feledkezzünk meg a leglényegesebbről, a gyerekekről. Hiszen értük, nekik, velük együtt kész egész ez a cirkusz. Igen, velük együtt, mert ők is részesei voltak jó néhány színpadi atrakciónak. Együtt táncoltak a bohócokkal, találták meg bekötött szemmel a paradicsomitalt, versenyeztek a bűvös kerékpáron, fújták a lufit a jelképes, ám számukra mégis értékes jutalmakért.

A művészi teljesítményen túl így lett a közös játék és kacagás a kétórás műsor legfőbb értéke.

Dési Péter
Fotó: Gaál Zoltán

A műsor legvonzóbb jelenete, amikor a néző is mutatványossá, azaz szereplővé lép elő

— A nemjóját! Ez valami egészen fantasztikus!

ATT-RAK-CI-ÓÓÓ!

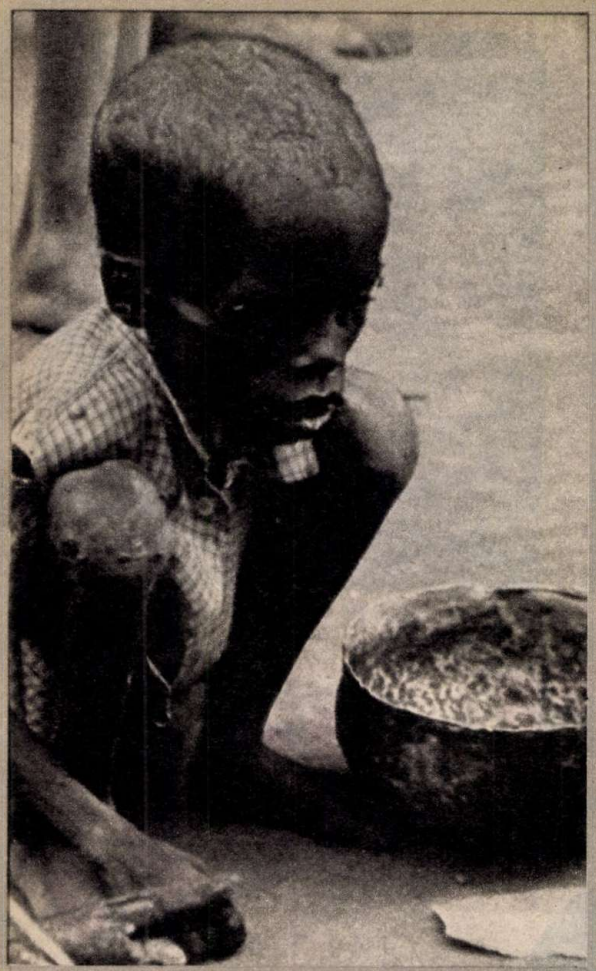

OKTÓBER 16: világélelmezési nap

ÉHES A FÖLD...

Valamelyik reggel megdöbbentő hírt hallottam a rádióban egy áloműző ritmusú zeneszám, és a várható időjárás ismertetése között. Egyetlen év alatt ötször (!) annyian halnak éhen a világon, mint amennyien Magyarországon e pillanatban élünk! Azaz csaknem 60 millióan . . . !

Ennyi áldozatot követelt az emberiség eddigi legpusztítóbb háborúja, a második világháború is, pedig az maga volt a pokol, és – 6 évig tombolt! Számunkra ez a szörnyűség egyszerűen felfoghatatlan. Az éhhalál rettenetét nem tudjuk elképzelni, hiszen magát az éhséget sem ismerjük. A szót persze használjuk egy-egy átfocizott délután, vagy hosszabb túra után, de már régen nem tudjuk, hogy mit is jelent valójában. Viszont a Föld lakosságának majdnem kétharmada – az Afrikában, Ázsiában, Latin-Amerikában élők többsége – még sohasem lakott jól életében . . .

A világ természetesen tesz bizonyos erőfeszítéseket a roppant szenvedések enyhítésére. Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezési Szervezete (FAO) – amelynek hazánk is tagja – pénzzel, élelmiszerrel, technikai berendezésekkel, szakemberekkel próbál segíteni a gondokon. A szervezet tavalyi római konferenciáján – éppen magyar javaslatra – október 16-át világélelmezési napnak nyilvánította, hogy ezzel is mozgósítsa a kormányokat és a közvéleményt a szörnyű helyzet felszámolására. Azt azonban látnunk kell, hogy az éhség nem kizárólag a mostoha természet bűne. A probléma az említett országok évszázados gyarmati elnyomásából és kizsákmányolásából fakad, és csak a társadalom forradalmi átalakításával orvosolhatók véglegesen. Hivatalos statisztikák bizonyítják: akár tízszer ennyi ember is jólétben élhetne ezen a bolygón.

Csak békében, és békés célokra kellene használni mérhetetlen kincseit . . .

– R – R

MEGTANULOK TANULNI II.

Aki keres, sem talál egyetlen használható könyvet, arról, hogyan lehet könnyen, gyorsan és hatékonyan tanulni. Pedig mindannyiunknak rettentő nagy szüksége lenne rá!

Mi kell a tanuláshoz? Először is legyen mindenkinek saját tanulóhelye. Aki egyik nap az ebédlőasztal sarkán, másnap a szekrény tetején, harmadnap a játékpolc alatt tanul, ideje nagy részét keresgéléssel kénytelen tölteni. A legjobb persze a külön szoba. De hát erről kár beszélni, a család nem költözhet hipphopp másik lakásba. Saját tanulósarkot viszont mindenhol ki lehet alakítani.

KÉPET A FALRA!

Kuckónk legfőbb bútora az asztal. Akkor a legjobb, ha két könyökünkkel kényelmesen támaszkodhatunk rajta. Szélessége legalább 50—60 centiméter legyen, hogy a füzet mögött még a könyv is elférjen.

A munkahely — mert asztalunk most az! — nyújtson némi kényelmet is. A szék és az asztal magassága nem lényegtelen. A szék 40—45, az asztal 70—75 centiméter magas legyen. Sajnálatra méltó az a gyerek, akinek naponta több órán át alacsony, vagy az állát verdeső asztalnál kell tanulnia.

Használhatatlanok azok az íróasztalok is, amelyeknek üregében alig fér el a lábunk. Még egy: tegyünk párnát a fenekünk alá, ezért senki sem vádolhat minket elpuhultsággal!

Tegyük hangulatossá munkahelyünket! Elmegy a kedvünk a tanulástól, ha csak a sivár vakolatot bámuljuk. Az ilyesmin könnyű segíteni: akasszunk egy képet a falra, de ne kedvencünk poszterét, hanem inkább valami városképet, vagy sokalakos festmény-reprodukciót, mert ezeken van mit nézegetnünk, ha elfáradtunk.

EGYENLETES VILÁGÍTÁS

A munkahely hangulatosságának, a tanulás eredményességének fontos eleme még a jó világítás. Legjobb, ha az ablak közelében, előtte vagy tőle kissé jobbra, van az asztalunk, mert így napközben természetes fényt kapunk.

Meglepően sokan nincsenek tisztában azzal, hogy milyen irányból kell kapnunk a fényt. Legjobb elölről, közel függőlegesen, de még jobb, ha balról és elölről ferdén. A jobbról vagy hátulról jövő fény zavar, mert kezünk vagy egész felsőtestünk árnyékot vet a papírra, amire írunk.

Legalább 60 wattos villanyégőt használjunk. Ezzel takarékoskodni vétek! A szoba általános megvilágítása tanuláshoz rendszerint nem elég. A mennyezetlámpa valószínűleg nem jó irányból és csak gyengén világít. Feltétlenül saját, megfelelő fényerejű lámpára van szükség. A család által kiselejtezett éjjeliszekrény-lámpák nem mind alkalmasak erre a célra. A villanykörte legalább 30 centiméterre legyen az asztal lapja felett, és egyenletesen világítsa meg azt.

Olyan szobában, ahol négyen tárgyalják a legutóbbi futballmérkőzések eredményeit, a legokosabb, amit tehetünk, hogy azonnal ab-

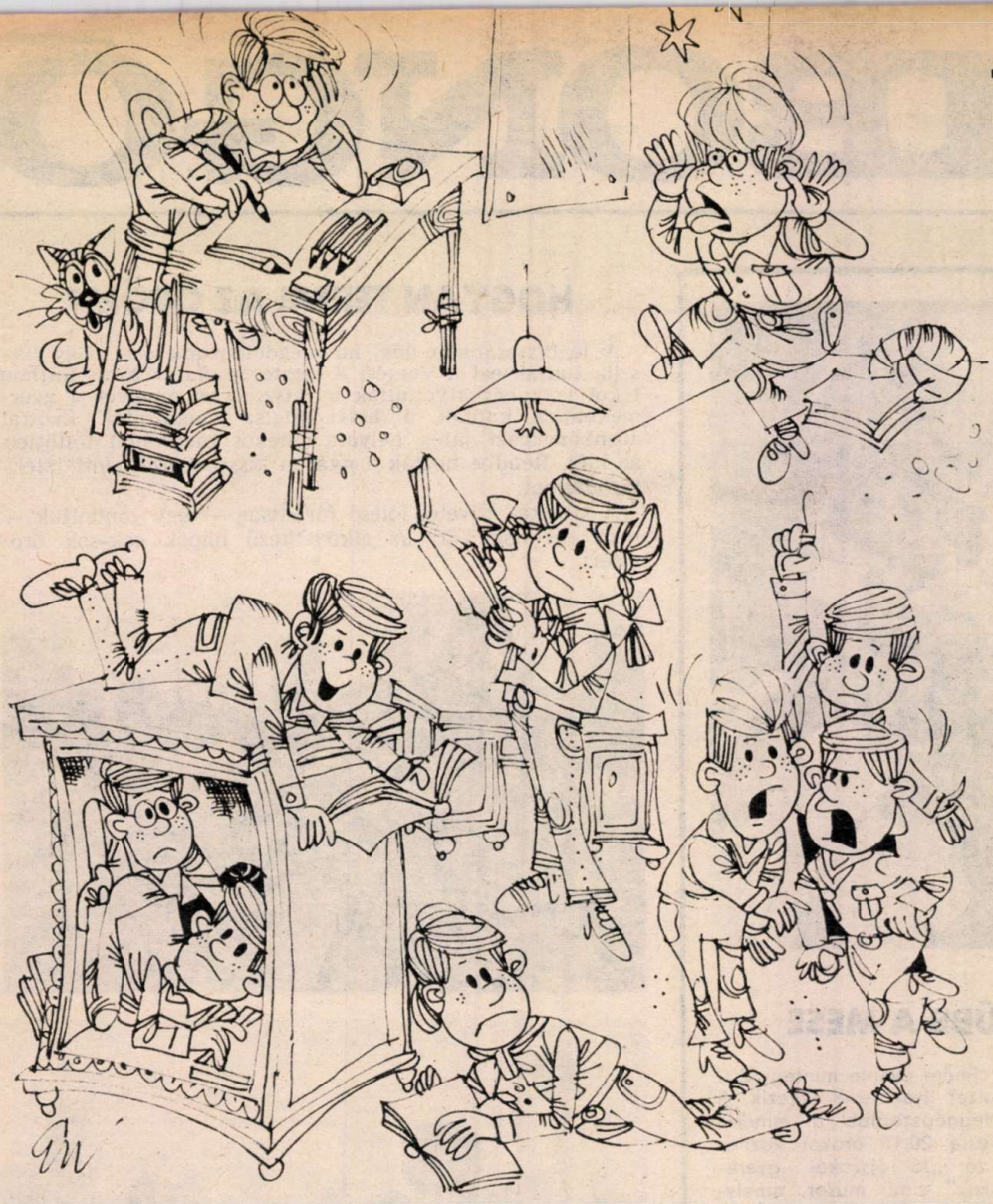

A legfontosabb körülmények

bahagyjuk a tanulást és mi is a fociról kezdünk vitatkozni.

A CERUZA NEM KATONA...

Ha egy mód van rá, legyünk egyedül a „tanulószobában". Nem azt mondom, hogy a tanulásra szánt egész idő alatt húzódjunk vissza remeteként. A magunk által kijelölt szünetekben nyugodtan beszélgethetünk testvérünkkel, szüleinkkel, vagy odatévedt barátunkkal. Megihatunk egy teát vagy egy üdítőt is. Tanulás közben szükségünk van némi mozgásra. Időnként mászkáljunk a szobában, esetleg lépjünk ki a konyhába vagy a fürdőszobába. A tükör előtt lazításként pofákat is vághatunk, ez kellőképpen szórakoztató és nyugtató, amellett a tanulás során felgyülemlett indulatainkat is levezeti.

Tartsuk minden holminkat elérhető helyen! Legközelebb azokat, amelyeket a leggyakrabban használunk. Azt is meg kell szoknunk, hogy minden egyes „kelléket" lehetőleg mindig ugyanazon a helyen tartsunk. De semmit sem kell túlzásba vinni. Aki a ceruzáit olyan katonás rendben sorakoztatja fel, mint ahogy egy díszszázadot a díszszemlén szoktak, az felesleges játszadozással tölti az idejét. Most pedig, térjünk rá az írószerekre.

Inkább több legyen belőlük, mint kevesebb. Egy töltő- vagy golyóstoll semmiképp sem elég. A toll néha megmakacsolja magát, vagy éppen nem találjuk, s akkor ülhetünk tétlenül.

„LERÁGOTT" VONALZÓ

A radír kitűnő játék, de a radírozgatás a legtöbb esetben értelmetlen. Csak akkor indokolt, ha egészen pontos rajzokat készítünk. Fogalmazás, jegyzetelés, vázlatok készítése közben teljesen felesleges, sőt, a füzetben egyenesen tilos is!

Feltétlenül legyen papírkosarunk. Ha a körző egy félkör meghúzása után úgy összeesik, mint a kalácstészta, ha hegye helyett csak egy tompa csonkocska mered ki belőle, a legokosabb a szemétbe dobni. És utána dobhatjuk az olyan „lerágott" csúcsú háromszögvonalzónkat is, amelynek éleiből már csak néhány centis darabkák maradtak emlékbe.

Nagyon hasznos a házifaliújság. Ezt az íróasztal fölé, a falra akasztjuk, és erre rajzszögezzük rá elintéznivalóinkkal teleírt cédulánkat! Legyen naptárunk is — például a Pajtásban található —, hogy időnkkel jól gazdálkodhassunk. Ugyancsak fontos kellék a szobában egy olyan óra, amelyet az íróasztal mellől jól láthatunk.

*

Pillantás a jövőbe, annak igazolására, hogy a jól megválasztott és okosan alkalmazott segédeszközök valóban igen sok időnket takarítják meg: Újsághír: „Egy angliai irodagép-kiállításon feltűnően sok félárú gyermekjegy kelt el. A tanulók házi feladataikat a kiállított számítógépeken dolgozták ki." De erről majd a jövő héten írunk...

(Folytatjuk)

Összeállította:
Somhegyi Béla
Illusztráció:
Endrődi István

ZSIBONGÓ

LEGNÉPSZERŰBB A MESE

A moszkvai központi televízióban a gyermekműsorokat külön szerkesztőség állítja össze. Ezek az adások az Orbita műhold segítségével csaknem az egész Szovjetunió területén foghatók.

A műsorok összeállításában nagy segítséget jelentenek a fiatal nézők levelei. A szerkesztőség címére évente mintegy 200 ezer ilyen levél érkezik. A legnépszerűbb a minden este 20.15 órakor kezdődő „Jó éjszakát gyerekek" című műsor, amelyben a bemondó két báb segítségével mesél a természet és az ember szeretetéről. (Kép és szöveg: APN)

PORTYÁZÓ GYEREKEK

A Pécs-Meszesi Általános Iskola tanulói — Bencze Lajosné vezetésével — művészeti szakkört alakítottak. Szabadidejükben sorra látogatják a pécsi képzőművészeket és kiállításokat tekintenek meg. A Pécsi Nemzeti Színházban is jártak: a kulisszák mögé is bekukkantottak. Idén Pécs nevezetes épületeivel akarnak megismerkedni. Nincsenek egyedül: az országban több hasonló művészeti szakkör munkájáról kaptunk hírt.

HOGYAN TEREM AZ ÖRÖM?

A legbiztosabban úgy, ha megdolgozunk érte. Úgy látszik, tudják ezt a Vecsési Kisegítő Iskola és Nevelőotthon lakói is, tehát kivonultak a játszótérre, amelyet a gyermeknapra kaptak a helyi mgtsz dolgozóitól. Ezúttal azonban igazi játék helyett, játékos munkával töltötték az időt. Rendbe hozták a nyáron kissé elgazosodott játékbirodalmat.

A munkát követő, jóleső fáradtság — úgy gondoljuk — nem túl nagy ár, az elkövetkező napok sok-sok örömért...

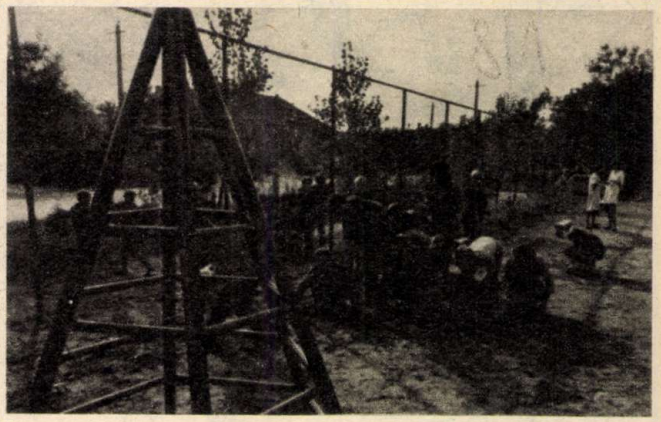

GUMIFOGÓ

Épül-szépül Nyíregyháza, ám játszóterekben Szabolcs-Szatmár megye fővárosa sem dúskál. A lakótelepi gyerekek ennek ellenére vidáman játsszák a gumifogó nevű kergetősdit. Példájukat mások is követhetik: nem kell hozzá egyéb, csak néhány kopott, selejtes autógumi, valamint gyors láb és fürgeség.

?!

Bocs, hogy közbeszólok, akartam mondani sorbanállás közben a lakótelepünkön levő zöldértben, de nem jutottam szóhoz. A két tanulólány a feltornyozott faládáknak dőlt, szóáradatukban képtelen voltam rést találni. Főleg amiatt sápítoztak, hogy milyen ólomlábakon vánszorognak itt a percek. Ez volt az a pillanat, amikor közbe akartam vágni, mondván, talán jobban, gyorsabban telne az idő, ha egy kicsit segítenének a zöldséget, gyümölcsöt mérő nyugdíjas néninek, aki fájdalmas arccal percenként megropogtatta görcsbe merevedett ujjait, hogy aztán szánnivaló igyekezettel teljesítse a hosszan kígyózó sorban állók különféle kéréseit. Mondom, már szólásra nyitottam a számat, amikor megelőztek: „Nénikém, hát maga még mindig dolgozik, bírja az állást?" – kérdezte egy mögöttem álló nő. Mire a néni így felelt: „Bírnia kell a lábamnak, ha a fejem nem volt elég erős! Mert bizony nem ragadt meg abban semmi tudomány, mindig máson járt az eszem, nem a tanuláson. Bánom is már régen, de késő, csak az vigasztal, hogy szerencsére dolgozni tudok, meg szeretek is." Mire ezt elmondta, már meg is kaptam tőle, amit kértem. A pénztárnál, fizetés közben félfüllel még hallottam, hogy a két lány egy srácról cseveg, aki piszok jó cuccokat hoz külföldről, s ha a percek nem csigamód követnék egymást, már lehetne vele találkozni. Megint az öregasszonyra néztem, s arra gondoltam, hogy számára az idő menynyivel gyorsabban telik, hogy neki feltehetően soha nem voltak unalmas pillanatai, s bár nincs olyan ápolt keze, oly sok finom holmija, szép feszes bőre, mint annak a két lánynak, mégsem őt kell sajnálnom . . . (bőcs)

MÉG FRISS A VAKOLAT

azon az új, nyolc tantermes mezőberényi általános iskolán, amelyet a Szegedi Tervező Vállalat szakemberei álmodtak meg. A hófehér falú, sötétbarna ablakkeretekkel díszített nagyon szép épületet a Mezőberényi Építőipari Szövetkezet dolgozói készítették.

A KUTYAFÁJÁT . . .
. . . nem összekutyulódtak a lábaim?

JÁTÉKOS OSZTÁLY

SOK SAKK

Ez a jelszó a budapesti, Hernád utca 46. szám alatti általános iskolában. A sakkozás hetente egy órában még az iskolai tanrendben is szerepel. Az iskola szoros kapcsolatban áll a pécsi, szentlőrinci 2. számú általános iskolával, ennek jegyében került sor, immár másodízben, nagyszabású sakk-csapatmérkőzésükre is.

A VÁRÚR ÉS CSAPATA

– Hallottátok már, hogy milyen hangot hallat a föld, ha üreg van alatta? – fordult társaihoz Csikó Attila, a sárospataki Petőfi Sándor utcai iskola nyolcadikos tanulója. – Apu Bodroghalászin élő testvére üzent, hogy menjek el hozzájuk, mert a kertjükben úgy dobog a föld, mintha szíve lenne. Amikor a megjelölt helyen ásni kezdtünk, váratlanul beszakadt alattunk a talaj, és mi egy ódon pincében ocsúdtunk fel nagy ijedtségünkből.

– A nyáron én is felfedeztem egyet! – kiáltott közbe Szenthe Erzsike. – Megismerkedtem egy itt nyaraló pesti fiúval, Dobó Ferivel, aki a rokonainál titokzatos folyosóra bukkant. Néhány tégla elmozdítása után egy föld alatti üregbe jutottunk.

– Tehát egyre inkább beigazolódik, hogy Sárospatak alatt valóságos pincelabirintus húzódik, s ta-

Nehéz páncélöltöny nélkül ilyen vagyok. Csapatomból jelenleg Bakos Anikó hiányzik. Úgy látszik, hogy valamelyik várúrnő tükre előtt feledkezett

lán az sem mese, hogy a leghosszabbikon a várból egyenesen Szerencsre lehet eljutni.

– Ha régész leszel, kiderítheted – mondta Kis Tóth Krisztina.

– Régész!? Amióta osztálytársai megtudták, hogy olyan hivatást szeretne választani, amely lehetővé teszi, hogy a történelem titkait kutassa, ezernyi becenevet találtak ki számára. Volt ő már Perényi Miklós, Báthory István, Wesselényi Ferenc, Rákóczi hadnagya. És Balassi Bálint is. Nem, nem azért, mert verset tud írni, hanem mert kiderítette, hogy a híres végvári vitéz és költő, esküvője napján virtusból kikergette a vár gazdáit, és egy napra elfoglalta a pataki várat.

Azt mondják, hogy a történelem nem ismétli meg önmagát. Pedig egy napig Csikó Attila is várúr lehetett. Amikor Pécsi Judit a múzeum tudományos munkatársa – volt ta-

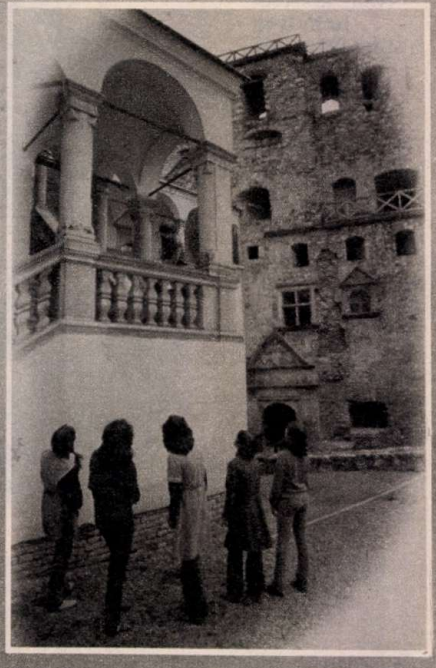

Az öt testőr. Jó, hogy vannak segítőtársaim. Különben elvesznék a zegzugos várkastélyban

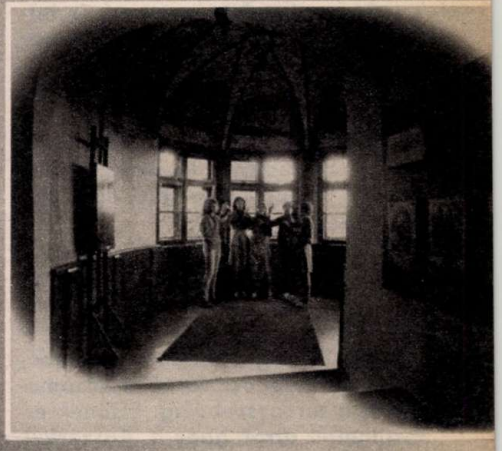

„Sub rosa" vagyis a rózsaterem. Múltba pillantó játékunkban osztálytársaim elevenítik meg a Habsburg elnyomás ellen összeesküvést szőtt főurakat

A VÁRÚR ÉS CSAPATA

nár és úttörővezető – értesült arról, hogy Attila érdekes játékra készül, a Hazafias Népfront felhívására múltkutató expedíciót szervez, lehetővé tette, hogy egy napra kinyíljanak előtte a várkapuk, birtokolja az ősi kastélyt. A fiú és csapata olyan helyekre is bejutott, ahová mások jelenleg nem léphetnek be.

– Véletlenül nem azért szorgalmazod családod történetének felkutatását, hogy megtudd, őseid kutyabőrös nemesek voltak-e? – incselkedett vele Bakos Anikó.

– Ha csikóbőrös nemesek is lettek volna, akkor pályázhatnék erre a címre. – felelte nevetve Attila. – Engem valóban izgat a családom múltja. Mégpedig azért, mert ősi patakiak vagyunk. Elképzelhető, hogy valamelyik ük-üknagyapám Rákóczi fejedelem testőre, vagy huszárja volt.

– A felderítésnél rám számíthatsz – mondta Varga Éva.

– Kösz.

A fiú öt tagú csapatával bebarangolta az egész várat, a kazamatáktól a toronyszobákig. Elsőnek értesülhetett arról, hogy a Kaszáskút, amelyről évszázadokon át azt regélték, hogy a mélyén kihegyezett acélpengéket helyeztek el, s azokra hányták a bilincsbe vert foglyokat, szelíd, ivóvizet adó kút volt csupán. Áldozatai azonban még századunk elején is voltak, mert összeköttetésben van a Bodrog vizével, a közelében állandóan örvénylik a folyó.

„A várúr" – ismételgetik a gyerekek az iskolában. S Attilának még tetszik is ez a cím. Pontosabban az, hogy barátai a nagy múltú Sárospatak szülöttének tekintik. De a szíve mélyén mégiscsak örül annak, hogy ez a várúrság kérész életű volt. Hogy a félhomályos, rideg falu szobákból kiszabadult a napfényre. Az úgynevezett „sátras" fejedelmi ágy helyett otthon, a kényelmes heverőjén pihenhet. Hogy elő- és utónév helyett egyszerűen csak Csikó Attilának hívják.

Örül, hogy még gyerek, akiből valóban régész, múltunk híres kutatója lehet.

Faragó György
Fotó: Szalay Béla

Anikóval a vártoronyba is felkapaszkodtunk. Egykor talán Rákóczi Ferenc is pihent itt. Vajon akkor is ilyen szép volt a táj?

Nem kísértet imbolyog a sötét folyosón, hanem én, Csikó Attila. A titokzatos kazamatába ma még nem léphetnek látogatók

Ők nem végvári vitézek, hanem egy budapesti középiskola diákjai. Tanulmányútjuk során „szállták" meg a bástyákat

ész et!

„Vár a természet?" Igen, a természet vár. Olyan vár, amely arra „vár", hogy az ember meghódítsa és minden rendelkezésére álló eszközzel gyarapítsa, gazdagítsa, megóvja.

Egyszóval: vár, de nem bevehetetlen. Éppen ellenkezőleg, könnyűszerrel „elfoglalható", ha kellő körültekintéssel, megfelelő előkészületek után látunk meghódításához. Ebben az évben új játék segíti a gyerekeket, hogy közelebb kerüljenek az erdők-mezők, hegyek-völgyek, folyók-tavak világához. A „Vár a természet" akció feladatai között a természetjárással kapcsolatos ismeretanyag elsajátítása, természetvédelmi és gyűjtőmunka, gyalogtúra és kutatótevékenység szerepel.

Az évenként megrendezésre kerülő játékban részt vehetnek kisdobos és úttörő közösségek, természetjáró szakkörök, de egyénileg is lehet nevezni. A legjobbak bronz, ezüst, arany oklevelet, illetve különböző fokozatú kiváló természetjáró szakkör címet szerezhetnek.

Így leírva meghökkentően egyszerűnek, mondhatni „természetesnek" tűnik mindez. Joggal kérdezhetné bárki, minek ehhez akció? Erre a kérdésre, és még sok másra is választ kaphatnak mindazok, akik figyelmesen forgatják azt az útmutatót, amely ennek a játéknak a szervezését könnyíti meg. A hetedikeseknek például, ha jól akarnak szerepelni, meg kell ismerkedniük a természetjárás múljával, az erdőben való tájékozódással, a népművészetben megjelenő erdő világával. Ez csupán ízelítő abból a sok-sok lehetőségből, amelyet az úttörőszövetség új játéka kínál, s aminek az a leginkább megszívlelendő célja, hogy megszerettesse ezt a varázslatos világot minden résztvevővel, hogy megértesse miért, mitől és hogyan óvják a természetet.

Mert a természet sajnos, védelemre szorul. És éppen az ember, a legfejlettebb természeti lény fenyegeti leginkább azt a környezetet, amely nélkül soha nem lehetett volna azzá, amivé lett, s aminek megváltoztatása, mondjuk egyensúlyának felborítása, beláthatatlan következményekkel járhat. Naponta olvassuk az újságban, látjuk a tévében: műanyag hulladék borítja a parkokat, hatalmas üzemek szennyezik a levegőt, a vizeket, sok helyen pusztítják, irtják az erdőket, olaj fertőzi a tengereket, az óceánokat, kipusztulással fenyegetve a halakat, vízimadarakat.

Hiányos, ám így is nagyon sötét a kép. Éppen ezek a baljós előjelek tették szükségessé, hogy a gyerekek minél korábban megértsék, mit tehetnek ők külön-külön és együtt, ma iskolásként, holnap felnőttként csodálatosan szép, pótolhatatlan kincsünkért. Ehhez kínál nagyszerű lehetőséget az új turisztikai játék.

A résztvevők sose feledjék: egy kicsit önmagukat védik ezzel a játékkal.

(bőcs)
Fotó: Szalay Béla

PAJTÁS

Vár a természet!

VÁGD KI ÉS KITÖLTVE KÜLDD EL A CÍMÜNKRE!

Ha környezetedbe bárhol olyasmivel találkozol, ami véleményed szerint pusztítja, veszélyezteti a természetet, írd meg nekünk! Megpróbálunk segíteni! Számolj be arról is, ha valamit tettél tágabb és szűkebb környezeted szépsége, tisztasága megőrzéséért! Példádat bemutatjuk olvasóinknak.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

NEVED: .....

ÚTTÖRŐCSAPATOD SZÁMA, NEVE: .....

.....

ISKOLÁD CÍME: .....

.....

HÁNYADIKOS VAGY? .....

CSEPELI
TÁRLAT

Nemrég unalmas kockákat, rozzant agyagkorsókat másolgattak az iskolai rajzórákon a gyerekek. Ma már egyre több helyen népesülnek be a rajzlapok mulatságos szörnyekkel, tengeri meseállatokkal, sejtelmes gombaerdővel, ősi világot idéző kacskaringós csigaházakkal – a fantázia és a jókedv képmásaival.

Az ilyen rajzok, festmények nemcsak alkotójuknak, de a nézőknek is örömet szereznek; rajtuk nem az utánzás „hűségét", hanem a kifejezés erejét fedezzük fel.

A XXI. kerületi Rideg Sándor Művelődési Házban kiállított képeket a csepeli gyerekek az újmódi rajzórákon készítették.

Fotó: Somhegyi Béla

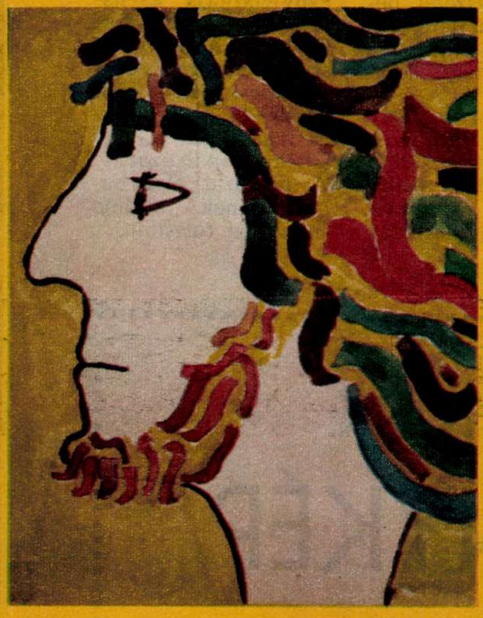

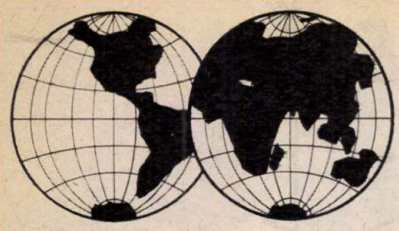

A FÖLDÖN ÉS A VILÁGŰRBEN

A Szovjetszkaja Zsenscsina folyóirat, valamint a nemzetközi könyvkiállítás és -vásár igazgatósága gyermekrajz-pályázatot hirdetett „A földön és a világűrben" címmel. Megörökíthetitek a városok és falvak szépségét, milyennek látjátok az embereket, akik óvják a természetet, behatolnak a tengerek és óceánok titkaiba, a kozmikus messzeségbe.

A rajzokat 1981. január 5-ig küldjétek el a következő címre: **103764 GSZP SZSZR Moszkva, Kuznyeckij moszt 22, redakcija zsurnala Szovjetszkaja Zsenscsina"** vagy a **„Lányok, Asszonyok"' szerkesztősége, 1073 Budapest VII., Lenin krt. 9—11.** (A borítékra írjátok rá: „Gyermekrajz-pályázat".)

A pályázat első helyezettjének jutalma moszkvai turistaút.

BARÁTUNK A FÉNYKÉP

A Magyar Úttörők Szövetsége Országos Tanácsa, az úttörő fotószakkörök országos módszertani központja, az OFOTÉRT Vállalat és a FOTÓ című folyóirat szerkesztősége „Barátunk a fénykép" elnevezéssel egész évben tartó játékra hívja az úttörő fotósokat.

A játékban részt vehetnek úttörőcsapatok, úttörőházak, művelődési házak fotószakkörei, klubjai és egyénileg, vagy baráti közösségben fotózó úttörők. **A jelentkezési levelet postán kell elküldeni 1980. november 15-ig az alábbi címre: Úttörő fotószakkörök országos módszertani központja, Komló, Úttörő és Ifjúsági Ház — 7300.**

A fotójátékhoz kapcsolódik a FOTÓ újságban megjelenő cikksorozat és az OFOTÉRT Vállalat tv-sorozata. A konkrét feladatokat a komlói úttörőháztól kapjátok. Kérjetek tőlük megbizatást, tanácsokat.

A játék során bizonyítanotok kell a fényképezéshez fűződő szereteteteket és hozzáértéseteket.

Valamennyi feladat teljesítésével elnyerhetitek a „Fényképezés ifjú mestere" címet, az erről szóló emléklapot. Az OFOTÉRT Vállalat értékes fotós ajándéktárgyakat ajánlott fel jutalmul. A legjobb közösségek úttörőtáborozást nyerhetnek.

Várják jelentkezéseteket!

KEDVES ISMERŐS

HÁROMSZOR IS ELSŐK

A Status Quo a történelemből ismert angol kifejezés. A helyzet változatlan felállásban, ugyanazt akkor egy világhírű angol rockzenekar neve is. A Status Quo változatlan felállásban, ugyanazt a gitárcentrikus zenét játssza, mint a megalakulás évében, 1968-ban.

Az együttest a flower-power (virágban az erő) zenei korszak egyik képviselőjeként ismerte meg a világ. Tagjai: John Coghlan dobos, Alan Lanchester basszusgitáros, s még két remek pengettyűs, Rick Parfitt és Francis Rossi. Már a középiskolában is együtt játszottak, s velük volt még a billentyűs hangszereken játszó Roy Lines is, ő azonban hamar megvált a kvartettől. Első nagylemezük a megalakulást követő évben jelent meg, az Are You Groving Tired of My Life, s olyan nevekkel emlegették együtt a Status Quo-t, mint a Rolling Stones, vagy a napjainkban is változatlan hírnévnek örvendő Who együttes.

A Status Quo zenei programjának alapja a ritmus és a blues, melyet remekül ötvöznek a keményebb hangzású zenével. Egyszerű ruhákban lépnek színpadra, a színpadi látványt elsősorban a három gitáros együttes mozgása teremti meg.

A Status Quo az egyik legtöbbet koncertező rockcsoport. Az év végi szavazáson 1973-ban és 1974-ben az NSZK-ban, 1976-ban Angliában elnyerték az első számú rockegyüttesnek járó díjakat. Legfrisebb, tizenharmadik nagylemezük a Whatever You Want joggal került be a rockkedvelők gyűjteményébe.

Zoltán János

...k a sornak a hosszú akár az 1 millimétert is elérheti...

A legnagyobb távolság, amennyire csillagászati eszközeinkkel kitekinthetünk az Univerzumba 10^{29} milliméter. És mindjárt óva intünk mindenkit, nehogy megtévessze a „milliméter" kifejezés, és esetleg lebecsülje ezt a távolságot. Ez a távolság ugyanis 10 milliárd fényévvel egyenlő, és hogy ez hány kilométer, azt jobb, ha nem firtatjuk. Egy fényév – mint tudjuk – az a távolság, amelyet a fény a maga 300 000 kilométeres másodpercenkénti sebességével befut. Tehát egy fényév ugyebár $365 \times 24 \times 60 \times 60 \times 300\,000$ kilométer, a tízmilliárd fényév pedig...

De ez még semmi.

Mármint ahhoz képest, ha azt a távolságot próbáljuk megérteni, amely az általunk ismert legkisebb hosszúságot – tehát a proton átmérőjét – összeköti az általunk észlelt legtávolabbi galaxisok tízmilliárd fényéves távolságával. Papíron végtelenül egyszerű a művelet: csak össze kell vonni a legkisebb és legnagyobb távolság hatványkitevőjét, és akkor kijön, hogy a valóságnak mintegy 10^{42} milliméteres szakaszára terjednek az ismereteink. Erősen pongyola matematikai kifejezéssel azt kell mondanunk, hogy ez iszonyúan nagy szám. Olyan nagy szám, hogy még csak megközelítően értelmes hasonlatot sem lehet találni az érzékeltetésére. Ez a szám az ember számára – maga a végtelen...

De hasonló a helyzet az idő vonatkozásában is. A legkisebb – fizikailag még értelmezhető – időtartam az idő, amíg a fény átszeli a proton 10^{-15} milliméteres átmérőjét a maga 300 000 km/sec sebességével. Mérhető ez egyáltalán? Egyáltalán nem mérhető. Viszont kiszámítható. A fénynek ahhoz, hogy ezt az elképzelhetetlenül kis távolságot befussa, 10^{-24} másodpercre van szüksége. Ehhez csak annyit, hogy ehhez képest a másodperc sokszorosa a ma ismert világegyetem életkorának. A csapból lehulló vízcseppben tehát többször is lejátszódhatna az egész eddigi történelem a kb. 20 milliárd évvel ezelőtt bekövetkezett, úgynevezett „ősrobbanástól" napjainkig.

A leghosszabb időtartam, amelyet ismerünk, az maga az Univerzum már említett 20 milliárd éves „életkora". Másodpercben kifejezve: 10^{18} másodperc. Ha most összevonjuk – a távolságokhoz hasonlóan – tudásunk időbeli határainak hatványkitevőit, akkor bizsergetően izgalmas felfedezést tehetünk. Az eredmény itt is – 10^{42}!... Megint ugyanaz az irdatlanul nagy szám!

Ami persze egyáltalán nem véletlen, mert – amint a későbbiekben többször is látni fogjuk – a tér és az idő szorosan összefüggenek egymással. Mindkettő a mozgó anyag tulajdonsága, attól függetlenül sem az egyik, sem a másik nem létezik!

Am mégsem ez a legcsodálatosabb. Hanem az, hogy az ember minderre rájött a maga 10^{9} másodperces életkorával, amely a mikrovilág jelenségeihez képest maga az örökkévalóság, a galaxisok életkorához viszonyítva pedig a pillanatnál is rövidebb.

Cser Gábor

INDULUNK?

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Az 1981/82-es tanévre felveszünk általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat fonó, szövő, kötő,**
fiúkat **textil- és ruházati ipari gépszerelő, kötő- és varrógép-műszerész** szakmunkástanulónak, 16 éves korig.

Felvételi vizsga nincs! Tanulmányi idő: 3 év.
Ösztöndíj: A tanulmányi eredménytől függően fonó és szövő tanulónak 350—700 Ft,
kötőgépszerelő és műszerész tanulónak 150—550 Ft.

Juttatások: Az ösztöndíjon kívül, vidékieknek havi 500 Ft, budapestieknek havi 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk, a nyári szünidőre is. Teljes ellátás (napi háromszori étkezés) munkaszüneti napokon is, napi 7 Ft térítésért.

A gyár mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban térítésmentes elhelyezés.
Iskolaköpenyt, füzetcsomagot, munkaruhát a gyár, tankönyveket az iskola biztosít.
Évente két alkalommal, kedvezményes vásárlás a vállalat termékeiből.

50%-os utazási kedvezmény.

III. éves tanulóinkat 90%-os teljesítménybérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

Szakmunkásvizsga után: a kereseti lehetőség 3500—4500 Ft között van.
Továbbtanulásra az üzemi textilipari szakközépiskolában, vagy egyéb területi szakirányú középiskolában, lehetőséget biztosítunk.

Részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban

Cím: **PNYV**
KELENFÖLDI TEXTILGYÁR
személyzeti és oktatási osztály
Budapest XI., Budafoki út 111—113. 1117
Telefon: 868-955/191 mellék.

Hív a szövőgyár!

Az 1981/82-es tanévre a 14. életévet betöltött, általános iskolát végzett lányokat **szövőnek, fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő szakmákra** beiskolázunk ipari tanulónak.

Tanulmányi idő 3 év

Juttatások: Villanyszerelő, műszerész szakmákban 250 Ft, a többi szakmában 500 Ft, társadalmi ösztöndíj.

Ezen kívül a tanulmányi eredménytől függően, 410—620 Ft, tanulmányi ösztöndíj és 130 Ft, jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és az üzemi gyakorlat idején a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás, évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után, szövő munkakörben, 5% szakmunkáspótlékkal 2800—4500 Ft/hó, a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset. Továbbtanulást támogatunk.

Jelentkezni lehet személyesen, szombat kivételével bármely munkanapon, 8—15 óráig. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

CÍM: PATEX ANGYALFÖLDI SZÖVŐGYÁR személyzeti osztály, 1135 Budapest XIII., Fáy u. 81—83.

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre fonó és szövő, **fiúkat** textil- és ruházatiipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

Felső korhatár: 15 év

Tanulóidő: 3 év

Társadalmi ösztöndíj: 500,— Ft

Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően havi 350—550,— Ft

Ösztöndíjkiegészítés: 190,— Ft

Teljes ellátás havi 210,— Ft-ért. Kollégiumi elhelyezés, tankönyv és munkaruha díjmentesen.

Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000,— Ft

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától fél 4 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk. A gyár címe: **PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Erkel u. 30. 1046**

Telefon: 639-111/115-ös vagy 224-es mellék

**Budapest VII.,
Majakovszkij utca 15.
Az üzlet az Ezermester
és Úttörő Bolt
Vállalaté. No, meg a tied!**

EZ A LEGÚJABB!

Megnyílt egy bolt...

Miért fontos, hogy ezt tudjátok? Egyszerűen csak azért, mert ebben az új üzletben mindent megkaphat egy úttörő, ami saját maga számára, az őrsének, rajának, vagy a csapatának kell. Soroljuk?... Egyenruhák, sípok, jelvények, rajnaplók, az úttörőmozgalom legfrisebb kiadványai. Ha valamilyen műsorra vagy ünnepélyre készültök, itt készen kapjátok a hozzá való hanglemezeket, műsoros kazettákat, s a csapat kölcsönözhet hozzá mindenféle technikai felszerelést is. Ha oklevél kell – kapható! Ha valamilyen verseny díjaként serleget akartok adni a győztesnek, a legmodernebb formájúak közül lehet válogatni, s kívánságra még a feliratot is bevésik.

Van sokféle póló, matrica, szögfejű és kalapácsvégű toll, osztálydíszítésre való plakát, s ha annak idején éppen nem vettétek meg például a Pajtás nyári magazinjait – a Pitypangot, a Kajla magazint vagy más kiadványt –, itt azokat is megvásárolhatjátok. Érdemes sokáig böngészni a hanglemezek között is, hiszen a mozgalmi dalok mellett megtalálható a beat, a folk, s nem utolsósorban a klasszikus muzsika is.

Ha pedig valaki vidékről akar valamit megrendelni – s a helyi ezermester boltban nem kapható –, írjon a megadott címre, a Majakovszkij utcába, ahol megnyílt egy bolt...

A Fővárosi
Szerelőipari Vállalat
az 1981—82-es tanévre
beiskoláz szakmunkástanulónak
általános iskolát
végzett fiúkat
a következő szakmákba:
villanyszerelő,
víz- és gázszerelő,
központifűtés-szerelő,
vas- és fémszerkezeti lakatos,
kőműves.
Vidéki tanulóink részére
saját kollégiumunkban
teljes ellátást adunk.
Tanulóinkkal minden szakmában
társadalmi ösztöndíjszerződést
kötünk.
Jelentkezés:
Fővárosi Szerelőipari Vállalat
1097 Budapest IX.,
Koppány u. 5—11.
Telefon: 336-560/46-os mellék.

FŐSZER

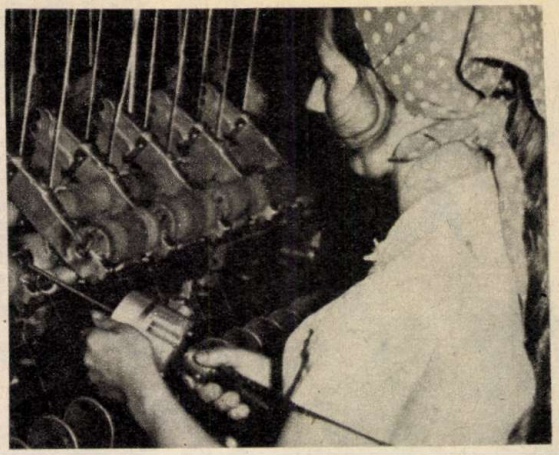

Háromműszakos gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmára lányokat, illetve textilgépszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk
szakmunkástanulónak
akik az 1980/81-es tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.
A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és teljes ellátást biztosítunk.
A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft között van. Az utolsó évben már teljesítménybérben dolgoznak. Szakvizsga után ifjúmunkásaink — a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.
Jelentkezés levél útján „SZAKMUNKÁSTANULÓ" hivatkozással történik.

PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAPEST
PATEX

Pamuttextilművek
Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest, XI. ker.,
Hauszmann A. u. 20.
Levélcím:
1502 Budapest
pf. 43.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK FIGYELEM!

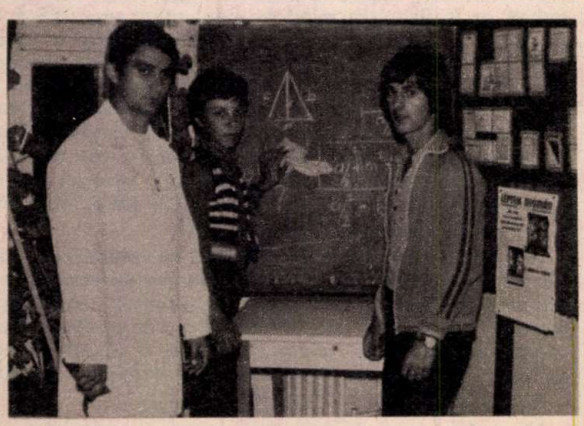

Kőműves, ács-állványozó, hidegburkoló, fapadozó-műanyagburkoló, szobafestő-mázoló, víz-gázszerelő, központifűtés-szerelő, villanyszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, épületasztalos szakmunkástanulóknak jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik a 14—17. életévüket 1981-ben betöltik, és az általános iskolát elvégezték, illetve akik jelenleg a 8. osztály tanulói.
Vidékieknek a tanulmányi időre tanulóotthont, teljes ellátást, tanulmányaikban szakképzett nevelőtanári felügyeletet és segítséget biztosítunk.
Biztosítunk rendszeresen kedvezményes hazautazást, munkaruhát, társadalmi ösztöndíjat, különböző sportolási, kulturálódási lehetőségeket is.
Az alapösztöndíjon kívül havonta valmennyi szakmában 250,– Ft társadalmi ösztöndíj bérkiegészítésre is van lehetőség.
Személyes és levélbeli érdeklődésre részletesen válaszolunk.
Pontos címünk: Főv. 3. sz. Építőipari Vállalat szakoktatási csoport Bp. XIII., Lehel út 10/a. Telefon: 494-300/161 mellék.

FŐVÁROSI 3. SZ. ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT BUDAPEST

8. OSZTÁLYOS ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

Gyárunk 1959 óta képez fonóipari szakmunkásokat. A szakmunkásképző hároméves. A fonómunka minden gépére szakmunkásképesítést ad. Felvételt nyerhet minden egészséges, 14—15 éves, általános iskolát végzett lány. A tanítás 1981. szeptember 1-től indul.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók segítséget nyújtanak a vizsga sikeres letételéhez a szakmát megszerető, szorgalmas tanulóknak.

JUTTATÁSOK:

— teljes ellátás (napi háromszori étkezés) napi 5,— Ft térítésért.

A három tanév idejére ingyenes:

— a leányotthonban a lakás, a tankönyv, a tanszerek,
— a munkaruha, a fejkendő, a munkacipő és az iskolaköpeny.

Ezeken felül minden tanulónak adunk tanulmányi ösztöndíjat: havi 350—720 forintot (a tanulmányi eredménytől függően) és szociális ösztöndíjat: havi 500 forintot.

A szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 3200—4400 forint között van.

Részletes tájékoztatónkat kérésre postafordultával megküldjük. Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor a „továbbtanulási jelentkezési lap"-ra ezt írd:

„FONÓSZAKMA"
PFV LŐRINCI GYÁR
A jelentkezési lapot kérjük, hogy
PFV Lőrinci Gyár,
személyzeti
és oktatási osztály,
Budapest,
Gyömrői út 85—91.
1183 címre küldd.
Várjuk jelentkezésedet!

FIÚK, LÁNYOK FIGYELEM!

Ha még nem döntöttél arról, hogy milyen szakmát tanulj, akkor fogadd meg tanácsunkat, jelentkezz TEXTILKÉSZÍTŐ szakmunkástanulónak!

E szép szakma egyik ágát, a TEXTILFESTŐ ÉS -KIKÉSZÍTŐ szakmát egyaránt ajánljuk LÁNYOKNAK és FIÚKNAK, másik ágát a TEXTILNYOMÓ szakmát pedig csak FIÚKNAK.

Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 160–600 Ft, társadalmi ösztöndíja 450–500 Ft között van havonta.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk.

Az elméleti oktatás Budapest egyik legszebb, legkorszerűbb szakmunkásképző intézetében, a gyakorlati oktatás a vállalat gyáraiban történik.

I. éves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre részletes tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
Pamutnyomóipari Vállalat
személyzeti
és oktatási
főosztály
Budapest, III.,
Fényes Adolf u.
19–21 1036
Telefon: 687-834

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához.

Fiúkat vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó), hegesztő, vas- és fémszerkezeti lakatos, géplakatos, villanyhálózatszerelő, esztergályos, csőhálózatszerelő szakmunkástanulónak felveszünk. Lányokat vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanulónak veszünk fel.

Vegyianyag-gyártó (gyógyszergyártó) tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.

Vállalati ösztöndíj.

Címünk: CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1–5. oktatási osztály
Telefon: 690-900 (531-es mellék) és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII., (Nagytétény)
Bányalég u. 2.
személyzeti osztály.
Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest,
Postafiók: 110.

VARÁZSSZŐNY

A különböző érzelmek jól tükröződnek a „nézők" arcán. Nagy sikert aratott a négyszáz résztvevő körében a birkózónap

Még a mesebeli, legendás varázsszőnyeg, amely csodálatos, messzi tájakra, káprázatos, különös városokba repítette az arra méltó utasait, sem lehetett volna annyira vonzó, mint azok az egyszerű birkózószőnyegek, amiket egy szeptember végi szombaton terítettek le a budapesti, XVIII. kerületi sportcsarnokban. Négyszáznál is több „utas" jelentkezett, hogy „repüljön" egy kicsit a mesében — egy kicsit a valóságban. Mert tíz—tizenkét éves korban az ember még sok mesét álmodik, mondjuk arról, hogy egyszer olimpiai bajnok lesz, mondjuk Hegedűs Csaba, vagy Kocsis Ferenc, Növényi Norbert utóda, követője. És ezért szívesen kapaszkodik fel egy kis utazásra a birkózószőnyegre. És repül. De most már a valóságban.

Valahogy így keveredett vágy és valóság a pestlőrinci sportcsarnokban az FTC birkózószakosztálya és a XVIII. kerületi úttörőház toborzóján.
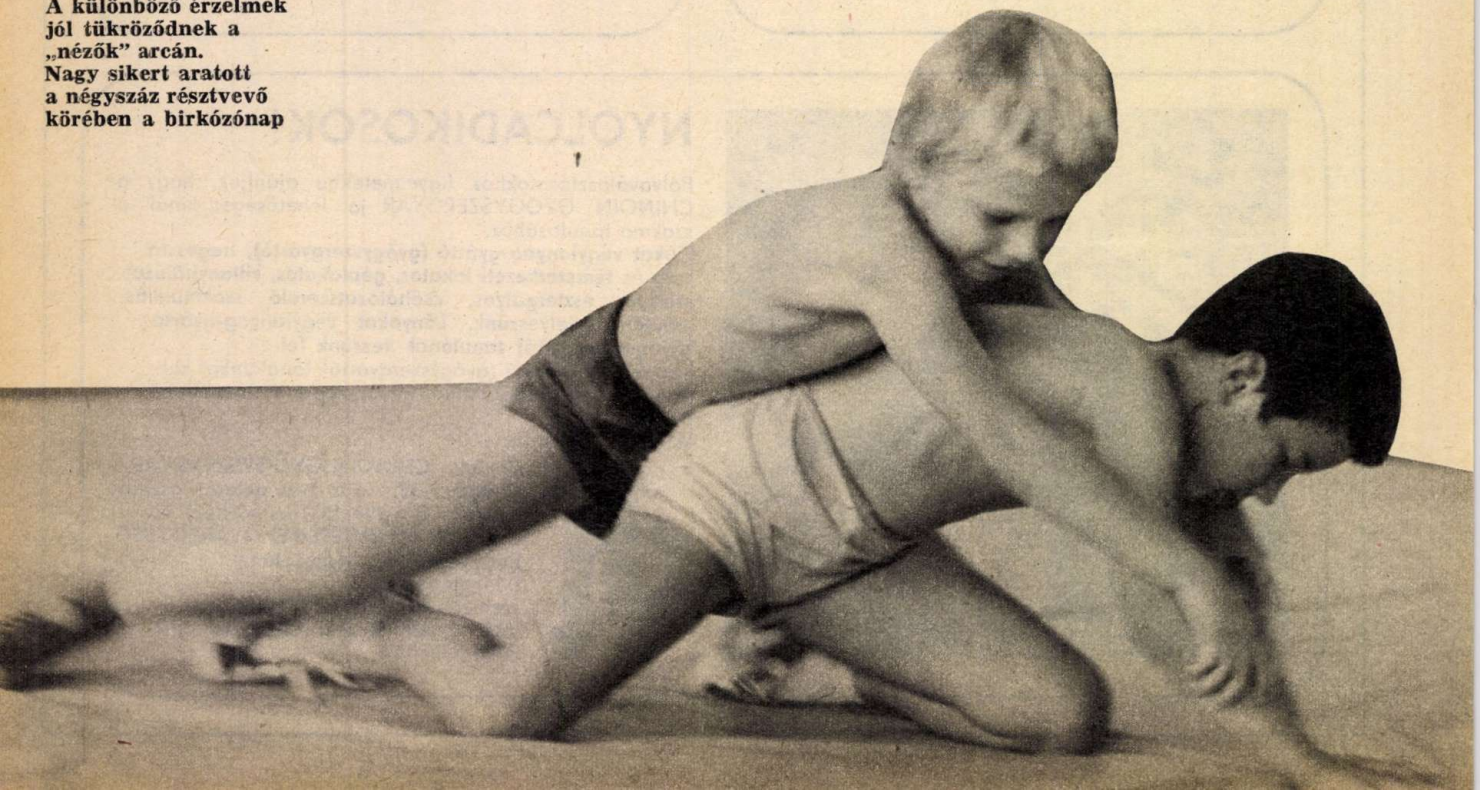
— Én rengeteget gyakoroltam — mondta Lehus Péter, aki göndör szőke hajával nagyon emlékeztetett Hegedűs Csabára. — Az olimpián figyeltem a dobásokat, próbáltam megje-